

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
i 6 - PP 559
5-600
60100200
evred 24 maggio 1
el. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 202 (14.293)

Trst, torek, 1. septembra 1992

Zaskrbljenost pred francoskim referendumom o Maastrichtu

»Sanitarni kordon« vrnil nekaj sape ošibljene liri

*Vrednost marke nekoliko padla - V primeru zmage »ne«
v Franciji v nevarnosti EDS - Konec tedna na programu nekaj važnih srečanj*

MILAN — »Sanitarni kordon«, za katerega so se v obrambo evropskega monetarnega sistema po petkovih pretresih na valutnih trgih dogovorile članice dvanajstere, je dal prve pozitivne rezultate: lira je včeraj pridobila nekaj desetink v primerjavi z marko, nizozemskim guldom in belgijskim frankom, ne da bi bili potrebni posegi italijanske osrednje banke.

Toda strahu še ni konec. Tako iz Francije kot iz Velike Britanije zaskrbljeno poudarjajo, da je nadaljnja usoda evropskega denarnega sistema v veliki meri odvisna od izida francoskega referenduma o Maastrichtu, ki bo na sporedu 20. septembra. O tem je včeraj govoril tudi francoski finančni minister Sapin po nedeljskem pogovoru francoskega premierja Beregovoya z italijanskim kolegom Amatom, ko sta se oba ministrska predsednika zavzela za skupno akcijo proti spremembam valutnih razmerij znotraj EDS.

Precejšnja zaskrbljenost je izrazil tudi komisar ES, Belgijec Van Miert. Ta je dejal, da bo v primeru zmage »ne«
v Franciji Evropa zašla v slepo ulico z izredno težko rešljivo valutno krizo in evropskim denarnim sistemom, ki ne bo mogel zdržati pritiska vse močnejše marke. Van Miert pa je še opozoril, da lahko pride celo do blokade enotnega evropskega trga, hude pa bi bile tudi politične posledice za evropsko enotnost.

Veliko pričakovanje vlada tudi za zasedanja evropskih monetarnih vrhov konec tega in v začetku prihodnjega tedna. Za ta konec tedna se bodo v Bathu v Veliki Britaniji na neformalnem srečanju zbrali finančni ministri in guvernerji centralnih bank članic ES, guvernerji pa bodo srečanje nadaljevali še v ponedeljek in torek v Baslu. Toda glavno zanimanje velja četrtkovemu običajnemu dvo-

tedenskem srečanju vodstva Bundesbanke, na katerem bi lahko prišlo do spremembe obrestnih mer.

Vsaj za zdaj namreč še ni izključena možnost, da bi Nemčija le sprejela jasne petkove smernice ES in znižala obrestne mere. Ob izključitvi hipoteze o spremembi tečajnih razmerij na kratek rok ostanejo namreč obrestne mere edini instrument za »omehčanje«
nasprotij znotraj evropskega denarnega sistema, s tem pa bi nekoliko lažje zadihale tiste valute, med njimi je tudi lira, ki jih je super marka konec prejšnjega tedna dobesedno pohodila. Lira je včeraj tudi popoldne obdržala vrednost s fixinga, ko je nemška marka veljala 764,25 lire, nekoliko pa sta upadli vrednosti francoskega franka in britanskega funta, ki sta v primerjavi z marko občutila tudi slabost dolarja, ki se je po fixingu v Italiji (1078 lir) spustil na 1072 lir.

Nov srhljiv pokol nedolžnih na sarajevski tržnici

Po londonski konferenci so spopadi v BiH še hujši

*V beograjskem parlamentu
vložili zahtevo o nezaupnici
za premiera Milana Panića*

BEOGRAD — Srbska socialistična stranka (bivša ZK Srbije) in Šešljeva Radikalna stranka sta včeraj v beograjskem parlamentu zahtevali nezaupnico do premiera Milana Panića. Po njunem mnenju naj bi se ta na nedavni konferenci v Londonu ne ravnal po načrtovanih smernicah. Poteza obeh strank je jasna oblika pritiska na Panića. O njej se bodo člani parlamenta izrekli v teku treh dni, v primeru nezaupnice pa bi Milan Panić moral odstopiti.

Pred skupščinsko palačo se je, še preden so vložili nezaupnico, zbralo približno 200 demonstrantov. Skandirali so gesla proti Paniću, še zlasti pa zahtevali pojasnila glede izjave, ki jo je Panić dal glede mej bivše Jugoslavije. Ta je v Londonu izjavil, da ZRJ nima ozemeljskih zahtev in da priznava meje, ki jih je začrtal Tito. Na londonski konferenci je Panić omenil celo možnost, da bi zamenjali Miloševića. Udeleženci včerajšnje demonstracije so prišli večinoma iz Kosova.

LJUBLJANA — Tragična značilnost krvave vojne v Bosni in Hercegovini, po kateri vsaka nova mednarodna konferenca, ki naj bi zagotovila mir v tej državi spodbudi novo morijo in pokole civilnega prebivalstva se je nadaljevala tudi tokrat. Pretresljivi posnetki novega pokola sestranih Sarajevčanov so znova obšli svet. Granata, ki so jo srbske sile v nedeljo nekaj po dvanajsti uri izstrelile na tržnico v sarajevskem naselju Alipašino polje je po uradnih podatkih Centra varnostnih služb Sarajeva ubila osem ljudi, hudo ranila 36 oseb, lažje pa dvajset ljudi. Vsi so bili civilisti, med mrtvimi pa je bilo tudi nekaj otrok. Sarajevčani, ki že pet mesecev skušajo nekako preživeti v obleganem in porušenem mestu, so okrog pol dneva pohiteli na tržnico, kjer je po hudi noči in jutru, ko so povsod odmevale eksplozije granat, tedaj zavladalo delno zatišje. Pa tudi sicer je bila noč na nedeljo po mnenju prebivalcev Sarajeva ena najhujših doslej.

Prvič od začetka vojne so srbske sile z veččevnimi metalci raket obstreljevale tudi poslopje RTV, kjer so nameščene tuje televizijske ekipe. Te so protestirale

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V ZRN se stopnjuje neonacistično nasilje

BERLIN — V Berlinu je med nedeljo in ponedeljkom bombna eksplozija poškodovala spomenik židovskim deportirancem (na sliki AP). Do atentata je prišlo v mestni četrti Tiergarten, bombo so aktivirali s pomočjo elektronske naprave. Za atentat ni prevzela odgovornost nobena skupina, prepričani pa so, da je delo nacistov.

V Rostocku je že nekaj dni mirno, vse pa kaže, da je vzplamtelo novo žarišče. V Cottbusu na Brandenburškem je namreč že tretji dan zapored prišlo do neredov; ti v marsičem spominjajo na one v Rostocku, saj je tarča neonacističnega divjanja bil tudi tokrat zbirni center za tuje priseljence. V stavbo (v njej začasno biva okrog 1.000 tujcev) je skušalo včeraj ponoči vdreti 150 skrajnežev, vendar je pravočasni poseg policistov preprečil najhujše. Skrajneži so proti policistom uporabili molotovke in kamenje, na koncu se jih je za zapahi znašlo 28. Med neredi so zažgali avtomobil nekega priseljence, več drugih pa so poškodovali. Skupil jo je tudi tam prisotni novinar.

Do podobnih incidentov je prišlo tudi Eisenhüttenstadtu, mestecu, ki se prav tako nahaja na Brandenburškem. V noči med nedeljo in ponedeljkom so sile javnega reda že drugič odbile napad neonacistov na stavbo, kjer začasno bivajo tujci. V stavbo so že prejšnje dni zagnali več molotovk, včeraj ponoči pa je proti njej navalilo od 50 do 60 mladih skrajnežev.

Zadnja nasilna dogajanja so glavna tema večdnevne razprave, ki se je včeraj pričela v Bundestagu.

V nedeljskem neurju pri Poreču utonil ribič

KOPER — Prizadeti in zavarovalnice še zmeraj seštevajo izgube in škodo, ki jo je prizadejalo nedeljsko jutranje neurje ob morju. Šele današnji dan je podrobneje razkril, kako uničujoča je bila moč vetra, ki je lomil in razbijal le dobre pol ure ob takorekoč vsej istrski obali in tudi v Kvarnerju. Neurje je pri Poreču terjalo smrtno žrtev. To je bil 40-letni ribič Renato Zonta, ki ga je močan veter - libeč, presenetil nekaj po osmi uri in kmalu prevrnil njegovo pasero, s katere je potem hotel priplavati na obalo.

V Istri je veter izruval ali polomil na desetine dreves, samo v morju med Umagom in Savudrijo

se je potopilo več deset čolnov, ki niso bili varni niti v pristaniščih, na desetine avtomobilov je bolj ali manj razbitih... Poleg vejevja in korcev, je s streh nosilo tudi dimnike, pločevinaste dele streh, itd. O veliki škodi poročajo iz skoraj vseh istrskih kampov. Še posebej omenjajo Uliko, Funtano, Solaris in Vrsar, kjer je potrgalo kar nekaj šotorov, več ljudi pa je bilo lažje ranjenih.

V Ankaranu je veter prevrnil ladjo Katarina, ki je bila nekoč gostišče. V Kopru je odkrilo pločevinasto streho Hotela Triglav, v

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Na pobudo Zveze Slovencev iz videmske pokrajine in Glesie Furlane

Srečanje sožitja v Petjagu

RUDI PAVŠIČ

PETJAG — Srečanje med Slovenci in Furlani, ki sta ga v nedeljo, v cerkvi v Petjagu v špetrski občini, priredila Zveza Slovencev iz videmske pokrajine in skupina duhovnikov iz Glesie Furlane, je potrdilo vez prijateljstva in volje po skupnem sodelovanju, ki sta ju obe organizaciji že izpričali na prejšnjih snidenjih.

Cerkev v Petjagu je bila za to priložnost nabito polna in kar je najvažnejše, pred oltarjem je skupaj maševalo kakih petnajst slovenskih in furlanskih duhovnikov. Škoda, da je bila velika večina duhovnikov iz Furlanije, nekaj iz sosednjih krajev

v Sloveniji, manj pa domačih Čedermacev.

Dvojezičnost, ki je spremljala celoten verski obred, je želela biti dokaz, da je tudi v teh krajih možno dogovarjanje in spoštovanje različnega. Še več: prav različnost jezika in kulture dajeta tem krajem posebno bogastvo, ki ga je treba čuvati in negovati. Nedeljsko srečanje, ki je prvo v takšnem smislu, je zaradi prisotnosti duhovnikov z obeh strani meje hotelo biti tudi dokaz dobrososedskih odnosov in vloge, ki jo pri takšnih relacijah odigrava prav zamejska slovenska narodnostna skupnost. V Petjagu se je udeležila misel, ki jo je papež Janez Pavel II. med svojim nedavnim obiskom na

Videmskem izrekel v zvezi s spoštovanjem vseh narodnostnih manjšin, ki živijo na tem območju.

Tako Glesie Furlane kot Zveza Slovencev iz videmske pokrajine sta to sporočilo sprejeli v prepričanju, da predstavlja pravo pot, ki pelje k vrednotenju tako furlanske kot slovenske skupnosti. Med verskim obredom je nastopil tudi mešani pevski zbor Pod lipo iz Barnasa. Zaključek srečanja pa je za prireditelje pomenil obvezo, da bodo v kasnejših mesecih nadaljevali na tej poti in pripravili študijski posvet, na katerem bodo izpostavili skupna prizadevanja za uveljavljanje tako slovenske kakor tudi furlanske skupnosti.

Medtem ko ZDA opozarjajo na nevarnost ofenzive iraške pehote

Bagdad poslal uradni protest V Irak je prispela ekipa OZN

BAGDAD — Irak je včeraj na sedežu Združenih narodov ostro protestiral proti kršitvam svojega zračnega prostora. S to potezo je vsaj formalno dal razumeti, da se ne odreka ozemeljski suverenosti. Sicer pa Združeni narodi niso edini sedež, kjer Bagdad išče solidarnost. V zadnjih dneh je arabsko vodstvo, začeni s predsednikom Sadamom Huseinom, večkrat pozvalo »arabske brate«, naj se uprejo Zahodu in preprečijo razpad Iraka.

V Bagdad je včeraj, kljub zaostitvi položaja, prispela nova ekipa inšpektorjev OZN. Ekipo vodi italijanski strokovnjak Maurizio Zefferero, na terenu pa bo do 7. septembra. Strokovnjaki bodo izvedli več inšpekcij, poleg tega bodo nadzirali uničevanje iraškega kemijskega orožja. Inšpekcije bodo izvedli v več mestih, sicer pa je to prvič po začetku operacije Južni stražar, ko je neka ekipa Združenih narodov obiskala Irak.

Ameriški svetovalec za državno varnost Brent Scowcroft je medtem v nekem televizijskem intervjuju opozoril na nevarnost ofenzive iraških čet na jugu države. Scowcroft je izjavil, da se nekaj iraških

divizij že nahaja v stanju pripravljenosti in da je torej več znakov, ki kažejo, da bo Bagdad »prestopil Rubikon«. Trditve je Bagdad zanikal in dodal, da so sad protiiraške propagande.

Ameriški tisk je ponovno opozoril na nesoglasja, ki naj bi glede operacije Južni stražar obstajale znotraj ameriške administracije. Kaže, da naj bi imela obrambni sekretar Richard Cheney in poveljnik vojaškega generalštaba Colin Powell resne zadržke do omejitve dela iraškega zračnega prostora. To naj bila edina večja politična ovira za predsednika Busha, saj je znano, da zdajšnja vojaško operacijo podpirajo vsi vplivni močje v državi, vključno s predsedniškim kandidatom Billom Clintonom.

Morebitna zaostritev v Perzijskem zalivu še vedno zaskrbljuje Izraelce. To je prišlo do izraza zlasti po srečanju izraelskih in ameriških vojaških predstavnikov. Srečanje je potekalo za zaprtimi vrati, to pa je toliko bolj razgalilo javnost. Izraelsko vodstvo je namreč doslej vedno trdilo, da je nevarnost iraškega raketnega napada na Izrael zelo majhna in da je torej vsakršna zaskrbljenost odveč.

Tudi v drugem krogu libanonski kristjani bojkotirali volitve

BEJRUT — V libanonski volilni fars postaja vedno bolj jasno, da od Damaska vsiljene volitve ne bodo razčistile zapletenega političnega položaja. V nedeljo se je drugega kroga volitev udeležilo od 2 do 3 odstotke krščanskih volilcev, udeležba muslimanskih sunitov je bila 10-odstotna, pri Druzih 15-odstotna, medtem ko se je volitev udeležilo kar 30 odstotkov šiitov. Da bi bila mera polna, po prvih neuradnih podatkih so se dobro uveljavili šiitski in sunitski fundamentalisti, kar v Damasku brzkone niso pričakovali, saj so odkrito podpirali prosirske laične sile. Po prvih projekcijah lista bivšega sunitskega premiera Selima al Hosa vodi pred sedanjim prosirskim predsednikom vlade Rašidom al Silhom. Vsekakor pa uveljavitev verskih skrajnežev ne bi

smela prehudo motiti Sirije, saj bo še bolj zapletla politični položaj in upočasnila umik sirske vojske iz Libanona, kar si v Damasku odkrito želi.

Kristjani, ki bojkotirajo volitve, so namreč zahtevali, naj prve svobodne volitve po skoraj 15-letni državljanski vojni odložijo na obdobje, ko bo Damask iz Libanona umaknil 40 tisoč sirske vojakov.

Prisotnost sirske vojske na libanonskem ozemlju moti tudi Izrael, ki se je že začel zakulisno vmešavati v libanonsko politično življenje. General Jicak Mordehaj, poveljnik severnoizraelskega vojaškega območja je namreč izjavil, da je zanj general Antoine Lahad (poveljnik krščanske vojske v južnolibanonskem proizraelskem tamponskem pasu) »premier južnega Libanona«.

Za višješolce se začenjajo popravni izpiti

RIM — Danes se za 800 tisoč dijakov začenjajo popravni izpiti. Trajali bodo do 9. septembra, zadnjo pa 30,7 odstotka vseh dijakov višjih srednjih šol. Največ tistih, ki polagajo izpite, obiskuje umetnostne zavode (39,1 odstotka), med manj marljivimi pa so tudi dijaki poklicnih zavodov (35,8 odstotka) in tehničnih šol (34 odstotkov). Najmanj tistih, ki polagajo izpite, je med dijaki klasičnih licejev (23,4 odstotka).

Iz raziskave, ki jo je izvedla CGIL, izhaja da so starši manj vzornih dijakov poleti potrošili približno 1.000 milijard lir, takšna naj bi bila vsota, ki naj bi jo porabili za privatne inštrukcije.

Popravni izpiti oznanjujejo skorajšnji začetek šolskega leta. V Furlaniji-Juljski krajini bo šolski zvonec ponovno zazvonil 17. septembra.

Krambergerjevega morilca obsodili na devet let zapora

MARIBOR — Veliki senat Temeljnega sodišča v Mariboru, ki ga je vodil Zlatko Dežman, je včeraj obsodil Petra Rotarja na devet let zapora. 42-letni kmet iz Jurovskega dola je 7. junija letos med predvolilnim zborovanjem v tem kraju ustrelil predsedniškega kandidata Ivana Krambergerja, ki je zaradi strelnih ran umrl. Sodišče je izključilo možnost, da bi imel umor politično ozadje in da bi na pokojnega Krambergerja streljal še kdo drug. Pri izreku sodbe je sodišče upoštevalo obtoženčovo popolno priznanje storjenega dejanja, ki je bilo povsem v skladu z izjavami prič in z izsledki strokovnjakov, in obžalovanje storjenega dejanja.

Sojenje Petru Rotarju je trajalo pet dni. V tem času so pred petčlanskim sodnim senatom pričali znanci, sosedje in prijatelji obtoženega, povabilu za pričanje pa se je odzval tudi Krambergerjev polbrat Branko Roškarič. Pred sodni senat za zaradi bolezni ni mogla mati obdolženca Marija Rotar,

ki je privolila v branje svoje izjave. Svoja mnenja so podali tudi delavci Uprave za notranje zadeve, ki so prisostvovali rekonstrukciji dogajanja usodnega junijskega dne v Jurovskem dolu, izvedenec s področja balistike, patolog in komisija oziroma izvedenci psihiatrične stroke, ki so podali mnenje o obtoženčevem duševnem stanju pred in med streljanjem na Ivana Krambergerja.

Namestnik javnega tožilca Boris Marčič je vztrajal pri obtožnici, ki je Rotarja bremenila kaznivega dejanja umora po prvem odstavku 46. člena Kazenskega zakonika Republike Slovenije. Marčič je bil mnenja, da je bilo dejanje obtoženemu dokazano v celoti in da je izključena kakršnakoli možnost, da bi na Krambergerja streljal še kdo drug. Rotarjev branilec Ivan Bukovnik pa je apeliral, naj pri izrekanju kazni upoštevajo vse ugotovljene in prikazane olajševalne okoliščine in se odločijo za najnižjo možno kazen. (NIA)

V Ljubljani začetek 38. mednarodnega sejma Vино 1992

LJUBLJANA — S krajšo slovesnostjo so včeraj na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprli 38. mednarodni sejem Vино 1992. Sejem je odprl minister za kmetijstvo in gozdarstvo in prehrano Jože Protner, ki je opozoril, da bo trgateg letos zaradi sušnega vremena prejšnjega leta. Na žalost pa je huda suša že sedaj izničila dobre obete za nadpovprečen vinski letnik, ki so ga napovedovali dober nastavek, zgodnje cvetenje in dobra oplodnja.

Jože Protner je ob otvoritvi izrazil zadovoljstvo, da odpira sejem kot prvi vinar, ki se je znašel v funkciji ministra za kmetijstvo. »Marljivi organizatorji so skupaj s hotelem slovenskih vinogradnikov in vinarjev dali Sloveniji pečat vinorodne dežele, kjer pridelujemo kvalitetna vina najrazličnejših vrst. Veljava in ugled ljubljanskega vinskega sejma sloni na številnih vzorcih vin iz različnih vinorodnih dežel in na eminentni strokovni komisiji za oceno vina.«

Protner je poudaril, da je prednost Slovenije v raznolikosti in vrhunski kakovosti vin. Od letošnjih 904 vzorcev ocenjenih vin smo Slovenci dobili kar 17 velikih zlatih medalj od 56 in 62 zlatih medalj od 202.

Na letošnjem 38. vinskem sejmu sodeluje 467 razstavljalcev iz 20 držav. V času sejma bo vrsta spremljajočih prireditev in strokovni posveti.(STA)

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

Po konferenci

pri Unproforju, ker jim ne nudi nikakršne zaštite. Po podatkih glavnega štaba oboroženih sil Bosne in Hercegovine je cilj napadalcev uničiti čimveč materialnih dobrin preden bodo zaščitne sile Združenih narodov prevzele nadzor nad težkim orožjem. Srbski viri pa so obsodili bosansko-hercegovsko stran, da nadaljuje ofenzivo in skuša za vsako ceno zavzeti del ozemlja, ki ga nadzorujejo Srbi. Sicer pa so se konec minulega tedna boji okepile v vsej Bosni in Hercegovini. Iz obleganega Gorazda so prek radioamaterjev sporočili, da so bosansko-hercegovski borci v noči na nedeljo pebili srbski obroč ter osvobodili vso levo obalo reke Drine. Tako naj bi bilo sedaj osvobojenega okoli 80 odstotkov ozemlja te občine. Hkrati poročajo, da so srbske sile na desnem bregu reke Drine začele utrjevati svoje položaje.

Kot je poročala britanska radijska postaja BBC, naj bi se v BiH bojevali, seveda s strani bosansko-hercegovskih oboroženih sil, mudžahedini iz islamskih držav. To naj bi bili predvsem bojovníki iz različnih arabskih držav, ter Turčije in Sudana, ki so se doslej že bojevali v Afganistanu. Njihova oporišča naj bi bila v Zenici in Travniku. Tudi neki turški časopis je poročal o sodelovanju islamskih mudžahedinov v spopadih v Bosni in Hercegovini. Kot trdi je v Bosni okoli 1.300 islamskih bojovníkov iz različnih arabskih in islamskih držav, med njimi pa naj bi bilo tudi 160 turških državljani.

Predsednik predstavitelja Bosne in Hercegovine Alija Izetbegović je tudi po vrnitvi v Sarajevo, verjetno tudi pod vplivom nenehnega bombardiranja mesta in zadnjega pokola civilnega prebivalstva izjavil, da se muslimanska delegacija ne bo udeležila nadaljevanja mi-

rovnih pogajanj v Ženevi, če srbske sile ne bodo ustavile bombardiranja mest. Kot je znano, naj bi se v četrtek ali v petek v Ženevi na prvem srečanju novoustanovljenega usmerjevalnega komiteja pod skupnim vodstvom Cyrusa Vancea in Carringtonovega naslednika Davida Owna srečali predstavniki vseh treh nacionalnih skupnosti v Bosni in Hercegovini. Izetbegović je torej spremenil stališče, da se ne bo več pogajal z voditeljem bosansko-hercegovskih Srbov Radovanom Karadžićem, kar pa je seveda po njegovi zadnji izjavi znova vprašljivo. Bosansko-hercegovski predsednik je za ameriški Newsweek tudi izjavil, da ga pomanjkanje politične volje Zahoda neprijetno preseneča. Zahod se je, kot meni Izetbegović izneveril svojim lastnim navedbam. Če bi tako omahovali na začetku druge svetovne vojne, bi imeli zdaj v svetu nacistično vladavino, je še dejal Izetbegović.

Pomočnik generalnega sekretarja Združenih narodov, zadolžen za mirovne operacije Marrack Goulding, se te dni mudi na večdnevni turneji po razpadli Jugoslaviji. Med potjo v Sarajevo, kjer se je srečal s hrvaškim predsednikom Tudjmanom. Tema razgovorov so bile predvsem razmere v Bosni in Hercegovini, podrobnosti s pogovorov pa niso sporočili. Goulding naj bi se včeraj v Sarajevo srečal tudi s predstavniki bosansko-hercegovskih oblasti, pa tudi s predsednikom Izetbegovićem ter z voditelji bosanskih Srbov v tej državi, Gouldingova poveljavna naloga je konkretizirati londonski dogovor o umiku težkega orožja okrog Sarajeva, ki naj bi ga odslej nadzorovali pripadniki modrih čelad Združenih narodov. Goulding naj bi določil začetek 96-urnega roka, v katerem naj bi sprte strani izročile težko topništvo pod nad-

zor mirovnih sil Združenih narodov. S tem pa bi se seveda tudi ustavilo sistematično večmesečno rušenje večjih bosansko-hercegovskih mest, predvsem prestolnice Sarajevo. Goulding je po prihodu v Zagreb izjavil, da bo obiskal tudi vsa zaščitna območja Združenih narodov na Hrvaškem. V okviru turneje po nekaterih območjih nekdanje Jugoslavije bo Goulding obiskal tudi Beograd.

Tudi novi posrednik Evropske skupnosti na pogajanjih o nekdanji Jugoslaviji lord David Owen je bil včeraj dejaven. Iz Londona je odpotoval v Lizbono in tako začel evropsko turnejo katere cilj je pripraviti nov sestanek upravnega odbora ustanovljenega minul teden na londonski konferenci o Jugoslaviji. Ta odbor pa je vodil prav lord Owen, ki je zamenjal prejšnjega posrednika Lorda Carringtona. Sopredsednik odbora pa bo predstavnik Združenih narodov Cyrus Vance. Sestanek bo v četrtek v Ženevi. Pred odhodom v Lizbono je lord Owen izjavil, da mirovni proces zahteva čas, zato čudežev v kratkem času ni mogoče pričakovati. Po njegovem mnenju londonska konferenca pomeni temelj na katerem je treba graditi naprej, ni pa še mogoče pričakovati določitve natančnih rokov ali takojšnje ustavitve spopadov.

Sicer pa so iz sarajevskega Centra varnostnih služb včeraj sporočili, da so srbski napadalci tudi v noči na ponedeljek občasno s topniškim ognjem obstreljevali sarajevsko občino Stari grad. V občini Center so bili dejavni predvsem ostrostrelci. V Novem Sarajevu je bilo mirjene, nekaj granat pa je ponoči padlo na naselje Dobrinja. Kot poročajo pa topniški ogenj ni bil tako silovit kot v noči s sobote na nedeljo. Granate so padale le občasno, vendar na vse dele mesta. Po poročilih hrvaške agencije Hina je bilo včeraj dopoldne na območju Sarajeva razmeroma mir-

no, občasno je bilo slišati le streljanje s pehotnim orožjem. Novice z bosansko-hercegovskih stališč so skope in protislovne, vendar iz okolice Sarajeva poročajo, da so branilci v minulih 48-urah dosegli določene uspehe pri razbijanju obroča srbskih sil. Sicer pa so razmere v glavnem mestu BiH še vedno zelo težke. Primanjkuje namreč vode in elektrike, zaradi tega pa ne deluje tudi mestna pekarna in tako ni mogoče dobiti niti kruha. V Sarajevu, Tuzli in še nekaterih drugih krajih v Bosni in Hercegovini so včeraj dopoldne spet razglasili nevarnost letalskega napada. Za zdaj še ni podatkov o tem, ali so srbska letala tudi bojno delovala. Bosansko-hercegovske sile se upešno bojujejo tudi na območju Gorazda.

Boji so se nadaljevali tudi okrog Bihaca. Včeraj zjutraj je več granat zadelo medicinski center v tem mestu, pri čemer je ena oseba izgubila življenje. Srbski napadalci so obstreljevali tudi goste naseljene stanovanjske četrti. Zaradi napadov srbsko-črnogorskih sil z bosansko-hercegovskega ozemlja so včeraj dopoldne v Slovenskem Brodu večkrat razglasili preplah zaradi nevarnosti letalskega napada in splošne nevarnosti. V topniškem obstreljevanju je bila ena oseba ubita, več pa ranjenih. Izbruhnili je tudi več požarov. S Hrvaškega poročajo o kršitvah premirja tudi z območja Gosića in Drniša, predvsem gre za streljanje s pehotnim orožjem.

Včeraj se je oglašil tudi Tadeusz Mazowiecki, posebni predstavnik komisije za človekove pravice pri Svetovni organizaciji, ki se je pred kratkim mudil na ozemlju nekdanje Jugoslavije in preučil zločine in kršenje človekovih pravic. V poročilu, ki so ga objavili v Ženevi je predvidel takojšnje oblikovanje posebnega mednarodnega mehanizma, s po-

močjo katerega naj bi preprečili širjenje etničnega čiščenja na Kosovu, Sandžaku in Vojvodini. Nekdanji poljski ministrski predsednik je izrekel tudi oceno, da je treba nujno razširiti mandat Unproforja na celotnem ozemlju BiH.

Zunanji ministri držav članic islamske konference se bodo 12. in 13. septembra sešli na izrednem setanku, namenjenem položaju v Bosni in Hercegovini. Organizacija islamske konference že več mesecev skuša mobilizirati 47 svojih članic v prizadevanjih za prenehanje trpljenja Muslimanov v Bosni in Hercegovini. (NIA)

V neurju

Luki Koper sta se iztirila dva vagona. Na skoraj vseh kopališčih je morje potrgalo varovalne mreže in druge plavajoče zaščitne na morju. Tudi na slovenski obali je bilo več deset avtomobilov poškodovanih. Nanje so padali strešniki s streh, kamenje, omet, več sto avtomobilov pa je vsaj delno zalila morska voda, tako da so včeraj imele pralnice veliko dela. Na portoroški plaži je veter potopil, oziroma nasukal gliser, s katerim je zasebnik skrbel za vodne športe, razbil je več pedalinov in morskih skuterjev, butajoče morje pa je načelo več lesenih pomolov. Veter pa je potopil nekaj čolnov tudi v morju. Zasebniki zavarovalnicam še prijavljajo škodo, ki je nastala na številnih hišah. Kakšno škodo je ob morju povzročil vihar, bodo natančneje lahko izračunali šele čez nekaj dni, ko bodo vse lahko popisali in ocenili, zagotovo pa je precejšnja.

Zaradi izredno močnega vetra in razburkanega morja je bila za nekaj časa tudi prekinjena trajektna linija na Cres, na Reki in v okolici pa je veter podrl številna drevesa, ki so povzročila velike preglavice v prometu.

BORIS ŠULIGOJ

Danes začetek 49. filmskega festivala v Benetkah

Pozornost filmskega sveta obrnjena na beneški Lido

Veliko pričakovanje vlada na beneškem Lidu za drevisnjo otvoritev 49. filmskega festivala, ki letos praznuje tudi okroglih 60 let od njegove prve izdaje.

Glavna novost letošnje »Mostre« je avtorsko vodstvo, ki ga je upravni odbor Bienala (ustanove, ki skrbi za beneške festivale) zaupal režiserju Gillu Pontecorvu. Njegovo vodenje naj bi trajalo samo za letošnjo izdajo; krpanje lukenj, torej, ki ga je Pontecorvo sprejel brez strahu do neurejenega stanja na Bienalu, saj se prihodnje leto namerava vrniti v Benetke le kot avtor in to s filmom, ki ga bo začel snemati po zaključku festivala.

V močni konkurenci z drugimi festivali je delo Pontecorva nadvse sprejemljivo: letošnja Mostra prikazuje preko 120 filmov v raznih sporedih. V tekmovalnem jih je 23, ob šestdesetletnici prve Mostre bo še retrospektiva filmov, ki so jih predvajali na Lidu leta 1932; program obsega še poseben izbor italijanske filmske kritike, selekcijo spektakularnih uspešnic v nočnem programu, poleg drugih del v posebnih informativnih sporedih.

Iz pestre in natrpne selekcije vsekakor izstopa nekaj filmov, ki bodo najbrž obeležili letošnjo Mostro. Med temi je prav gotovo **Die Zweite Heimat - Druga domovina**, delo nemškega režiserja in producenta Edgarja Reitzja. Film traja celih 26 ur in je razdeljen v 13 epizod, to je kar enajst ur več kot pri njegovem prvem **Heimatu**, ki so ga ravno tako odmevno prikazali v Benetkah leta 1984. Pojem domovina izraža navezanost na lastne korenine, na zemljo, na kraj in ljudi, s katerimi smo odrasli; pravi srednjeevropski film, ki bo najbrž ponovno očaral filmsko kritiko.

Drugi adut 49. Mostre je Luis Puenzo s pričakovanim filmom **Kuga** po romanu Alberta Camusa. V filmu nastopajo svetovne zvezde, kot so William Hurt, Raul Julia, Sandrine Bonnaire in Robert Duvall. Film prepleta individualne in kolektivne usode ljudi, postavlja posledice političnih dejanj v sintezo z usodami posameznika, kar je v sedanjem političnem dogajanju povsem aktualna tema.

Med spektakularnimi filmi izstopa predvsem odsotnost ameriške veleprodukcije, ki je letos bojkotirala Benetke; včeraj je med drugim prisotnost na Lidu odpovedal celo predsednik žirije Peter Bogdanovich. Tu so »le« Brian De Palma s psihološko srhljivko **Raising Cain**, ki drevi otvarja beneški festival. Kot vedno pri De Palmovih filmih je to poslednji poklon mojstru srhljivke Alfredu Hitchcocku. Najbolj spektakularen pa bo **Patriot Games**, v katerem nastopa Harrison Ford v vlogi Jacka Ryana, tajnega agenta ameriške službe Cia.

Veliko pričakovanja vlada tudi za novi film Kitajca Zhang Yimou-ja, avtorja izredno zanimivih filmov iz preteklih sezon, kot so **Rdeče svetilke** (lani nominiranega za Oscarja) in **You Dou**. Po številnih svetovnih priznanjih so Yimou-jeve filme začeli predvajati tudi v domovini, kjer je bil do nedavnega prepovedan avtor. V filmu **Rdeče svetilke** so namreč nekateri videli tudi kritične namige na vlogo kitajske partije pri pokolu študentov, kljub zgodbi iz tradicionalnega kitajskega okolja.

Italijansko zastopstvo je letos na Lidu dokaj številčno s skupno štirinajstimi filmi; med temi izstopajo Mario Martone s filmom **Smrt neapeljskega matematika**, Pasquale Pozzessere prikazuje film **Potovanje na jug, Volevamo essere gli U2** pa je režiral Andrea Barzini po istoimenski gledališki uspešnici Umberta Marina in pa **Bratje in sestre** Pupija Avatija. V dobro obveščenih krogih ob beneškem festivalu smo zabeležili govorico, da bo letošnji nagrajenec prav Italijan Pupi Avati. Po nizu svetovnih priznanj (Oscar filmu Mediterraneo in nagrada Ameliu na festivalu v Cannesu) bi tovrsten razplet na Lidu ustoličil leto '92 kot zgodovinsko leto za italijansko kinematografijo; po drugi strani pa bi se tako primerno oddolžili samemu Avatiju, ki je bil leta nazaj predsednik žirije in zaradi tega ni mogel konkurirati za Zlatega leva s filmom **Storia di ragazzi e ragazze**. Če bo film izpolnil pričakovanja tudi v končni realizaciji, lahko sklepamo, da mu nagrada ne more zbežati.

Ostro neodobravanje do vodstva festivala pa je povzročila uvrstitev srbskega filma **Argentinski tango** režiserja Gorana Paskaljevića v informativni spored. Vojna na Balkanu je torej udarila tudi po beneškem Lidu...

IGOR PRINČIČ

V celovškem gledališču tudi slovenske predstave

V rednem programu celovškega gledališča bodo tudi predstave v slovenščini. To je prvi korak novega intendanta gledališča Dietmarja Pilegerja, ki meni, da mora Koroška, o kateri tako radi govorijo kot o stičišču treh kultur, dejansko stopiti na pot neke nove kvalitete na kulturnem področju z izmenjavo režiserjev in gledaliških produkcij. Po Pilegerlovem mnenju morajo biti seveda kriteriji za predstave umetniški, ne pa politični in napetost v deželi je treba izkoristiti za ustvarjalnost. V ta namen si je celovško gledališče že zagotovilo sodelovanje mladega koroškega režiserja Martina Kušaja, ki se je že uveljavil v širšem prostoru Alpe-Jadrana. Iz Celovca prihaja torej stvaren zgled integracije, ki presega delitev med manjšino in večino.

Orgelski koncert v novogoriški cerkvi

Virtuozen recital Oliverja Eisenmanna

IVAN SILIČ

V župnijski cerkvi v Novi Gorici je 23. avgusta imel orgelski recital Oliver Eisenmann iz Švice. V razgiban, smotrno sestavljen program je uvrstil dela: N. Bruhnsa - Preludij v e-molu; neznanega španskega avtorja iz XVII. st. - Cancion para la corneta con el eco; J. S. Bacha - Schmücke dich, o liebe Seele; J. Rheinbergerja - Sonata št. 1 v c-molu op. 27; W. Eisenmanna - Fantazija I op. 45; J. Françaixa - Suite carente, šest portretov semostanskih sester in E. Bonnola - Paysages Esu-cariens E. Bonnola.

Že pri prvem delu, Bruhnsovem Preludiju, smo zaslišali tankočutnega muzika, ki je svojo ustvarjalno moč preko Cancion... neznanega avtorja, iz katere je kljub skoro nedopustno rezlgašenemu registru prebivala prepričljiva muzika, še bolj razgalil v Bachovi koralni predigri, prepričljivi pristnega meditativnega duha; učinkovala je kot intima izpoved močnega notranjega vzvalovanja. Kljub mirnemu razvijanju ji je izvajalec v svojem elementarnem občutju in s svojsko registracijo, sledeč njeni glasbeni misli, navdihnil vznemirljivo napetost.

Tudi pri ostalih delih smo doživeli izredno plastične poudaritve in vse bolj spoznavali umetnika kot dovršenega izvajalca in kot impregnirane poudarjalca. Mislim, da je tudi izvrsten pianist, kajti bravure, kakršne je izvajal na orglah, zahtevajo izredno tehnično spretnost, virtuosnost. Lahko rečem, da jih ni mnogo, ki bi s tako popolnostjo obvladovali in oblikovali orgle s tako ritmično trdnostjo in s tako iztjanjšanim muzikalnim občutjem. Dodajmo še ustrezno prilagajanje raznim slogovnim posebnostim, ki dajejo skladbam svoj veren obraz ter potrjujejo stvarno moč njegovih avtorjev ter obdobj. Vse pa so obeležene z muzikalno nabitostjo in individualnim ustvarjalnim pojmovanjem izvajalca, ki dojemajo, oblikujejo in gradi svojski način. Njegova narava se nagiba prvinskemu iskanju in zajejanju čim izčrpnjeje muzikalne danosti umetniškega dela. Njegove interpretacijske zasnove so jasno pretehtane, v razvijanju muzikalno logične, izredno plastične, doživljajske napete. Tako v Rheinbergerjevi Sonati ali fantaziji njegovega očeta, ki jo je razvil do dosledno izpeljane gradacije. Posebno učinkovi-

tost je dosegla Suite carmelite, ki je, že samoposebi duhovito komponirano delo, poustvaril na izredno plastičen način: s prilagojeno agogiko in registrskim barvanjem, tako da so karakteristike posameznih sester bile jasno očitane in s tem vzbujale različna hudomušna razpoloženja. Niso pa to bili le zgolj presenetljivi učinki, temveč vse muzikalno pogojeno, kar je odraz muzikalne kulture, ki vključuje tudi občutek za mero. Zaključil je, lahko bi rekel, z odmevi melodij in ritmov z baskovskih pokrajin z učinkovitim delom Paysages Esu-cariens E. Bonnola.

Oliverja Eisenmanna lahko opredelimo kot izrednega, virtuosnega izvajalca na orglah, kakor tudi za odzivnega poudarjalca; je osebnost močne intuicije, umetnik izjemne ustvarjalne volje.

Juliet odpira drugo sezono

V galeriji umetnostne revije Juliet v Trstu (Ul. Madona del Mare 6) bodo jutri odprli razstavo dveh umetnikov, ki sta si tako generacijsko kot po slikarski tehniki precej oddaljena, ki pa ju združuje podobna interpretacija stvarnosti kot neke razdrobljenosti. To sta Allan McCollum in Leonardo Santoli. Prvi se loteva fetišne umetnosti in nam namesto slikarstva ponuja njegovo nadomestilo, namesto predmeta pa njegovo simuliranje, Santoli pa bo predstavil dela, ki so osredotočena na dvodimenzionalnost podlage in na idejo neke razsebljenosti in fragmentarnosti.

S tem postmodernističnim prikazom začenja umetnostna revija Juliet, ki izhaja v Trstu, svojo drugo razstavno sezono. Po McCollumu in Santoliju bodo gostje galerije v tej sezoni še Stefano Peroli (9. oktobra), Silvio Merlino in Luigi Ontani (13. novembra) ter Antonella Mazzoni in Antonio Sofianopulo (11. decembra). Razstave si je mogoče ogledati ob torkih, od 18. do 21. ure, ali po predhodnem dogovoru.

Na rob zapisa Jurija Paljka o preranem slovesu od pisatelja, ki je opeval željo po življenju

Res prerano slovo od pisatelja Pavleta Zidarja

JOLKA MILIČ

Juriju Paljku, ki je 21. avgusta 1992 v Primorskem dnevniku napisal čuteč članek ob prerani smrti Pavleta Zidarja, se je na začetku zapisala mala netočnost, morda jo je celo zakrivil tiskarski škrat, pa vseeno.

Zidar je najprej začel objavljati (knjižno) poezijo za mladino (Tončkove sanje, 1955 in Konjičke, 1960, šele nato pesmi in proza za odrasle. Na otroški knjigi opozarjam zlasti zato, ker je pri nas in tudi drugod v navadi, da na mladinsko literaturo gledamo nekako zviška in ji nemalokrat delamo krivico, ker jo apriorno in brez preveritve štejejo za manj pomembno ali celo za brezvredno blago.

Edini doslej izšli pesniški zbirki (za odrasle) je naslov Kaplje ognjene (1960) in ne kot piše v oklepaju Paljkovega članka Soha z oltarja domovine (1962). Soha je prva Zidarjeva novelistična zbirka in tej se je pridružilo zares veliko knjig in knjižic, vendar je njihovo število pregledno in kar se da lahko hitro ugotovljivo. Drugače rečeno: Strinjam se s Paljkom, kjer piše, da je Zidarjev opus izredno bogat in ploden, kjer pa pristavlja, da »dejansko nihče točno ne ve,

koliko knjig je Pavle Zidar izdal v tridesetih letih, ko je na Slovenskem veljal za najbolj plodovitega pisatelja«, mu kajpak ne morem pritrditi, ker je dovolj, da vzame v roke ponatis romana Oče naš (izdala sta ga koprodukcijsko Dolenjska založba, Novo mesto in koprška Lipa leta 1992, to je tik pred zdajci oz. hip za tem) in si podrobno ali površno prebere bibliografski dodatek na koncu te »pregledane in dopolnjene izdaje ob pisateljevi 60-letnici«, ki jo je oblikoval ter opremil z risbami in vinjetami znani v Trebnjah živeči primorski slikar Lucijan Reščič, seznam, s kratkimi opisi knjižnih del Pavleta Zidarja (1955-1990) pa je pripravil Avgust Gojkovič. Če je komu le do števila izdanih knjig, se lahko ustavi že pri naslovu, kjer na koncu piše: V 35 letih je Pavle Zidar napisal in izdal 74 knjig. Če pa prebere še opombo, zve, da pri posameznih naslovih so navedeni tudi ponatise, prevodi v tuje jezike ter priredbe oz. scenariji za radio in TV. Vse te enote pa mora posebej prešteti in dodati zraven.

Potemtakem 74 knjig brez ponatisov etc. do leta 1990. Sodeč po Slovenski bibliografiji, ki jo leto za letom izdaja NUK, ni lani (1991) izdal nobene knjige, letos

pa Spokorno romanje in že omenjeni ponatis (Oče naš), ki pa ne pride v poštev, ker je ponatis (spremno besedilo je napisal Boris Peternu). Skupno: 75 (z besedo: petinsedemdeset) knjig. Kar velika tiskana bera in zapuščina.

Iz Gojkovičeve bibliografije zvemo za navrh, da je Zidar začel svojo literarno pot leta 1949 s pesmimi, ki jih je izdal leta 1960 v zbirki Kaplje ognjene, nato pa se je v »celoti posvetil prozi«, kar je le relativno res - celih dvajset let in še več, saj je »od leta 1983 do 1990 objavil (samo v revijah in časopisih v Sloveniji) 163 pesmi, poleg tega pa jih je mnogo objavil tudi v slovenskem tisku na Tržaškem in Koroškem. Nekatere so bile prevedene tudi v nemščino. »Zakaj se ni Gojkovič trudil tudi pri naših zamejcih (ali na Nuk-u) dobiti točno število pesmi, je seveda skrivnost, ki me ne bo nehala nikoli čuditi. Ko da bi ležalo slovensko zamejstvo za devetimi gorami in vodami in da ločuje »notranjce« od naših »zunanjscev« ne samo železna, pač pa svinčena zavesa, ki je ni sploh moč dvigniti. Ko da pri nas pošta, telefoni in teleksi ne delujejo, za vlake, avtobuse in osebna vozila pa ne vemo. Sploh ne razumem naše, žal, hudo zaplankane mentalitete (beri miselnosti), ki se nikoli

ali redkokdaj potrudi - za lahkotnostjo baletke ali atleta - preskočiti vsaj domače duhovne planke in zapore, če že ne more odstraniti realnih (državnih meja). Vem, da ni vedno lahko oz. da je pogosto naporno dejanje, skakati čez plove in ojnice, a ta trud in (ne)krava martra za premagovanje ovir in zaprek, bi morala biti obvezna, jemati bi jo morali kot našo vsakdanjo dolžnost. A povrnimo se k Zidarju.

Kdor seveda hoče zvedeti tudi, koliko ponatisov je bilo in katere knjige so bile največkrat ponatisnjene, pa prevedene in prirejene in vse drugo, tudi kje je dela pisal avtor, naj seže po tej zadnji izdaji Oče naša. In bo njegova radovednost potešena. Le nekega podatka v zvezi z novelo Irma Gačnik (izšla v NOR 22.5.1970 pa v Novih stanjih, Cankarjeva založba 1970 in v Učiteljicah, Obzorja 1971) ne bo našel, zato mu ga jaz povem. Leta 1989 sem to Zidarjevo prečudovito novelo sama parodirala oz. jo travestirala oz. postmodernizirala v Seme časa in jo izdala pod Svojim imenom v 10. številki obzornika Prešernove družbe Srce in oko. Vse moške osebe v Zidarjevi noveli sem spremenila v ženske in obratno, ženske v moške. Tik ob naslovu sem povedala, da pri re-

dakciji tega besedila so mi z nasveti in sugestijami pomagali Doris M., Zalka V. in Lev Zadnikar iz P., katerim se javno zahvaljujem za požrtvovalnost oz. jim to bridko črtico posvečam, ker sodim, da brez njih je bržčas ne bi bilo. In res je ne bi bilo. Ker Doris M., Zalka V. in Lev Zadnikar iz P. so fiktivne osebe, sestavljene iz psevdonima Pavle Zidar in prvega imena Zdravko Slamnik. Čakala sem zaman, kdaj bo eksplodirala nastavljena bomba. Nihče ni opazil, da gre za spretno preobleko in za tipično žensko potegavščino. Niti Zidar, ki je bil stalni pisec in bralec omenjene ljubljanske poljudne revije. In to je potrdilo moje domnevo (naj rečem prepričanje?), da mi na splošno le ne bemo toliko, kot se radi hvalimo in da velikokrat govorimo tjavendan in na pamet. Ta podatek ni uporaben samo za bibliografe Zidarja, marveč primeren tudi za kakšno šolo ustvarjalnega pisanja, saj sem z golo spremembo vlog in z minimalno psihološko in jezikovno kozmetiko hotela (in uspešna) dokazati, da je moč (z)valiti krivdo (kulpabilizirati) ne samo ženske, pač pa kogarsibodi, tudi moške. (Če ni res, pa mi kdaj povejte! Pravzaprav dokažite.)

(1-se nadaljuje)

Po mnenju tajnika komisije za Sklad Bojana Brezigarja Problem ni le zamrznitev sredstev ampak sam obstoj Sklada za Trst

»Problem ni toliko odmrznitev sredstev Sklada za Trst oziroma odložitve izplačil prispevkov iz njegove blagajne, ampak dejstvo, da je v realni nevarnosti sam obstoj tega instrumenta,« nam je po včerajšnjem sestanku komisije, ki Sklad upravlja dejal njen tajnik, deželni svetovalec Bojan Brezigar. »Odlok oziroma zakon o zamrznitvi vrste izdatkov iz državne blagajne, ki je med drugimi prizadel tudi Sklad za Trst, je komaj prvi korak vlade za sanacijo kritičnega položaja javnih financ,« je opozoril, »zato lahko pričakujemo, da bo prišlo z novim finančnim zakonom (ki naj bi ga sprejeli v drugi polovici septembra) do novih krčenj. Takrat pa ne bo šlo več samo za odložitve izplačil, ampak za nova, dejanska klenjenja. To pa je v tem trenutku za Sklad in seveda tudi za druge podobne instrumente najhujša nevarnost.«

Zakon o Skladu za Trst vsekakor določa - nam je pojasnil naš sogovornik - da je treba prispevke za tekoče delovanje (na primer za gledališča) formalno odobriti v teku sončnega leta, sicer zapadejo. Letos je bil že junija odobren proračun Sklada, ne pa tudi izdatki, ki postanejo izplačljivi šele po nekajmesečnem birokratskem postopku. Drugače je z izdatki za investicije, ki jih je treba porabiti do konca leta. V tem trenutku je po Brezigarjevih besedah torej v realni nevarnosti 13 milijard lir tekočih izdatkov za leto 1992 in 25 milijard lir investicijskih sredstev, ki so ostala iz prejšnjih let.

Kako pa je s sredstvi, ki jih je komisija Sklada za Trst že bila namenila slovenskim ustanovam in organizacijam? »Le-te so od Sklada - razen občin, ki pa so javne ustanove - vedno prejemale sorazmerno malo sredstev,« ugotavlja Brezigar. »Med rednimi prejemniki je samo Slovensko stalno gledališče, prispevek zanj pa bi lahko rešili z utemeljitvijo, da gre za mednarodno obveznost. Zakon o resanaciji javnih financ namreč

obravna kot izjeme prav prispevke po mednarodnih obveznostih, zato bi bilo primerno, da bi se naše gledališče glede tega nemudoma aktiviralo.«

Kot rečeno, se je včeraj sestala komisija Sklada, ki je sicer že 12. avgusta, to je dan po objavi zakonskega besedila v Uradnem listu, poslala predsedstvu vlade in zakladnemu ministru ustrezen dopis, s katerim je seznanila tudi tržaške parlamentarce. Le-te je povabila tudi na včerajšnji sestanek, da bi jih zaprosila za sodelovanje pri prizadevanjih, da bi Skladu za Trst izborili status izjeme glede na uzakonjeno blokiranje izplačevanja prispevkov. Vabilu so se odzvali poslanci Coloni, Bordon in Camber ter senator Agnelli, ki so s člani komisije podrobno analizirali položaj že dodeljenih, a neizplačanih prispevkov za posamezne sektorje, in tehnične elemente, ki bi pristojnim telesom lahko razširili manevrski prostor pri iskanju rešitev za doseg po zakonu predvidenega statusa izjeme. V razpravo so vsekakor posegli samo Coloni, Bordon in Agnelli, medtem ko Camber, edini predstavnik Trsta v Amatovi vladi, ni imel ničesar povedati(!).

Posl. Coloni je opozoril, da je Sklad za Trst v Rimu že nekaj let pod drobnogledom Računskega dvora, zato se kaj lahko primeri, da kdo izkoristi ta kritični trenutek za njegovo dokončno ukinitve. Sam bo vsekakor odločno vztrajal, da se do konca leta zamrznjena sredstva zagotovijo, vendar naj bodo namenjena predvsem tistim dejavnostim in pobudam, ki sodijo med posebnosti Trsta (npr. pristanišče s svojo mednarodno vlogo, znanstveno-raziskovalne dejavnosti in mednarodne ustanove), ne pa za redne izdatke.

S tako usmeritvijo je soglašal tudi posl. Bordon, vendar je opozoril, da Trst ni edini, ki se razglašajo za izjemo. Po njegovem mnenju pa bi kazalo sklop investicij pretehtati z neko postopnostjo, saj je

proračun Sklada večleten, kar pomeni, da tisti, ki so prispevke že prejeli, na ta sredstva seveda trdno računajo.

Sen. Agnelli je v razpravi opozoril predvsem na kritičnost italijanskega gospodarskega položaja, zaradi česar je tudi vprašanje Sklada za Trst zanj izredno resno. To je po tudi razlog - je pojasnil parlamentarec - zaradi katerega doslej v zvezi s tem problemom ni dajal javnih izjav, čeprav v celoti podpira prizadevanja za ohranitev sredstev Sklada za Trst.

Nasprotno pa podtajnik Camber, ki je med drugim prišel na sestanek z občutno zamudo, pri javnih izjavah ni štedil, zato pa je raje molčal oziroma ni imel ničesar dodati na včerajšnji seji komisije. Očitno je tokrat izbral boljše taktiko glede na to, da je pred kratkim postregel z naslednjo rešitvijo: sredstva Sklada za Trst naj bi »rešili« tako, da bi jih vnesli v nov finančni zakon. Podtajnik pa je pri tem očitno »pozabil«, da gre za finančni zakon za prihodnje oziroma za naslednja leta, medtem ko so Skladu zamrznili sredstva za tekoče leto...

Poleg Brezigarja je včerajšnji sestanek ocenil kot koristno izmenjavo mnenj tudi član komisije Sklada za Trst in zgoniški župan Miloš Budin, ki meni, da je mogoče sredstva vsaj delno rešiti že za letošnje leto, pa čeprav »imamo v vladi žal predstavnika, ki je pod vsako kritiko«. Kot občinski upravitelj pa je Budin opozoril, da bodo največjo škodo trpela že načrtovana javna dela v manjših občinah, za katera bi npr. v Zgoniku morali prejeti 250 milijonov (v devinsko-nabrežinski občini 600, v Dolini 350, v repentabski občini pa 200 milijonov), zmanjkali pa bo tudi sicer skromnejši prispevki za zaposlovanje, predvsem mladih, ki gredo od 100 milijonov v devinsko-nabrežinski do 60 v dolinski in po 45 milijonov lir v zgoniški oziroma repentabski občini.

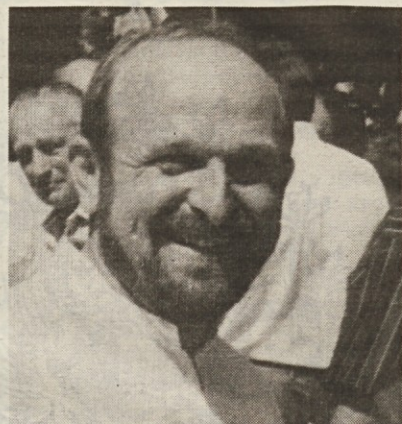
V.B.

Tone Bedenčič odhaja na univerzo salezijancev Repentabski župnik gre v Rim na izpopolnjevanje

Po šestnajstih letih župnikovanja in skupnih 18 letih bivanja in delovanja na Tržaškem odhaja repentabski župnik Tone Bedenčič v Rim. Odhod ni dokončen, je le začasen: Bedenčič se bo poslovil od naših krajev le za dobo enega študijskega leta. V »sveto mesto« namreč odhaja na študijsko izpopolnjevanje, ki je za salezijanca povsem običajna zadeva. Bedenčič bo od začetka oktobra pa do konca junija prihodnjega leta sledil predavanjem in tečajem na rimski papeški univerzi salezijancev.

V Rimu se mi bo gotovo potožilo po našem lepem Krasu, a verjetno za domotožje zaradi intenzivnega študija ne bo mnogo časa,« je povedal repentabski župnik. Na univerzi bo sledil predvsem tečajem s področja mladinske pastoralne. Temu področju so salezijanci vedno posvečali veliko pozornost, kar se je navsezadnje že močno poznalo tudi pri dosedanjem tržaškem delovanju Toneta Bedenčiča. Že takoj po prihodu na Tržaško je sprejel poučevanje na slovenskih višjih srednjih šolah, postal je duhovni voditelj skavtov, v svoji župniji pa se je pod njegovim mentorstvom razcvetelo mladinsko kulturno udejstvovanje z ustanovitvijo in delovanjem otroškega in mladinskega pevskega zbora Zvonček. Zbor je v preteklih letih gostoval v Nemčiji, Angliji, Franciji, Švici, Avstriji in še v drugih evropskih državah, kar zgovorno priča o njegovi aktivnosti. Sedaj je zbor starostno prerasel: iz mladinskega zbora je nastala dekleška skupina, uspešno zborovsko delovanje na mladinskem področju pa je zadnja leta začelo usihati zaradi majhnega števila mladih.

»Repentabor je majhna župnija, delovanje je zato mnogokrat omejeno od števila otrok. Ko sem prišel sem župnikovat pred 16 leti je sedelo v klopih takajšnje osnovne šole 41 otrok. S takim številom se je že dalo kaj pripraviti. Letos obiskuje šolo le 19 malčkov; ob tako skromnem številu postaja vse mnogo težje,« je opozoril na sedanje krizno obdobje Bedenčič. Po njegovem mnenju je mogoče ta negativni trend preseči na dva načina: ali z večjo župnijo, ali pa s povezovanjem z drugimi župnijami.

Tone Bedenčič

Na vprašanje, kaj ga je v teh 16 letih župnikovanja najbolj razveselilo, je repentabski župnik omenil dva neodtujljiva »elementa« (če se lahko takole izrazimo), ki sta tipična za kraj, v katerem opravlja svoje poslanstvo: ljudi in sam Repentabor. »Ljudje so zopet začutili Tabor kot res svoj, kot del sebe: delajo in žrtvujejo se za praznike in druge prireditve; zavest skupnosti se je v tem času močno utrdila. Nadvse pomembna je bila pri tem obnovitev repentabske cerkve, stavb in sploh vseh poslopj na Tabru. Vsa poslopja so sedaj prenovljena, nič ni več tako, kot je bilo še do nekaj let tega.«

V svojem bežnem pogledu v bližnjo preteklost se je Bedenčič spomnil še lepega, prijetnega in nadvse uspešnega mladinskega delovanja in pa zblizanje ljudi italijanske narodnosti iz mešanih zakonov z župnijsko skupnostjo: le-ti so spoznali značilnosti slovenskega življa, njegovo kulturo, vzljubili so jo in sodelujejo pri skupnih prireditvah. Na vprašanje, kako je bilo to mogoče doseči, je Bedenčič odgovoril, da kakega točnega recepta pri tem ni: pomembno je le biti z ljudmi, med ljudmi, skratka, pridobiti človeka kot človeka.

Tone Bedenčič bo ostal na Repentabru še dober mesec, nato ga bo študijska pot ponesla v Rim. Doslej še ni znano, kdo naj bi ga med njegovo odsotnostjo nadomestil, gotovo pa je, da bo v tistih devetih mesecih do junija 93 zelo težko zapolniti vrzel njegove odsotnosti.

Mačkoljani so imeli v nedeljo praznik zavetnika sv. Jerneja

Mačkoljani so v nedeljo lepo in dostojno počastili praznik svojega zavetnika sv. Jerneja. V vasi so imeli cerkvene obrede, kulturni spored in družabno srečanje vaščanov. Zjutraj so imeli slovesno peto mašo, ki jo je daroval domači

Praznik ŠK Kras

Tekmovalci in odborniki športnega krožka Kras pripravljajo za konec tedna športni praznik na prireditvenem prostoru v Zgoniku. Obekli si bodo predpasnik ter ljubeznivo postregli gostom in prijateljem, ki bodo obiskali veselico. S to družabno pobudo si Kras obeta dober izkupiček, ki bi predstavljala krepko finančno injekcijo za dokaj izsušeno društveno blagajno. Tako pridobljena sredstva bodo omogočila uresničitev zahtevnih tekmovalnih programov namiznoteniških in rokometnih ekip. (bs)

župnik Žarko Škrli. Bogoslužje se je nadaljevalo popoldne s petimi litanijami in blagoslovom vseh vrst vozil. Sledil je govor g. Rada Čuka, župnika s Predloke, ki je podal nekaj misli na ta praznik, posebno pa na sv. Jerneja, zavetnika te lepe breške vasi, nakar je nastopil znani kvartet Capris iz Kopra, ki je zelo učinkovito in melodično zapel črnske duhovne pesmi. Nato so se vaščani zbrali na prireditvenem prostoru, kjer priredijo vsakoletni praznik češenj, na družabno srečanje, na katerem so poleg kvarteta Capris nastopili in zabavali prisotne še mladi člani domačega ansambla »Ogenj in led« (na sliki člani obeh ansamblov).

Poleg lepega števila vaščanov se je cerkvenega obreda ter priateljskega srečanja udeležil tudi škofov vikar za slovenske vernike g. Franc Vončina, ki je bil dolgo let župnik v tej vasi.

Tekst in slika M.M.

Nedeljsko poslabšanje vremena ni motilo poteka poletnih prireditev Veliko ljudi na okoliških praznikih

Čeprav je vreme v nedeljo hudo ponagajalo, so vsa praznovanja in šagre v naših vaseh in predmestju nemoteno stekla.

Tako je Zadruga Ban, v sodelovanju s SKD Grad pri Banih, zaključila v nedeljo svojo šagro pod kostanji. Praznik se je odvijal na vaškem trgu, ljudi pa je bilo toliko, da jih je bila vsa vas polna. Glavni točki nedeljske šagre sta bili »mantenjada«, star vaški običaj, in nastop godbe na pihala Viktor Parma iz Trebč, ki jo vodi Leander Pegan. Zvečer je bil še nastop parterjev in parterc, kar je tudi del vsakoletnih vaških praznikov v tej vasi. Nato pa so se, ob zvokih ansambla Zvezde, zavrteli skoraj vsi, ki so se praznika udeležili in ki so kar »temeljito« izpraznili vse kioske z dobro jedačo in vinom.

V nedeljo pa je bil v Repnu praznik Nogometnega kluba Kras. Igrali so kar trije zabavni ansambli, in sicer Happy Day, Krt in Lojze Furlan. Dobro založenim kioskom ni manjkalo gostov.

Na Sokolovem igrišču v Nabrežini se je v sproščenem vzdušju zaključil Praznik piva, ki ga je priredilo domače društvo Igo Gruden. Kot vedno je bil praznik dobro obiskan in ker je bil že praznik piva, se je seveda stočilo tudi največ te pijače. Ob zvokih ansambla Happy Day pa so se v večernih urah zavrteli številni pari.

Še včeraj se je na Krmenki nadaljeval praznik, ki ga je organizirala Stranka komunistične prenoje za občino Dolino. Medtem ko so bili v nedeljo na programu govori pokrajinskega svetovaleca sen. Stojana Spetiča in deželnega svetovaleca iz Umbrije Pier Luigija Nerija, je bil včerajšnji dan namenjen samo zabavi in plesu. Bogata loterija in otroški ex tempore sta ta praznik še obogatila. (nl)

Na sliki zgoraj tradicionalna »mantenjada« v okviru praznika pod kostanji pri Banih, spodaj pa nastop ansambla Krt na prazniku SKP na Krmenki. (Foto Magajna)

Carbone jutri pri ministru za zaščito okolja Ripi di Meana

O večjih posegih v pristanišču bo odločala tudi rimska vlada

Deželni odbornik za prostorsko načrtovanje Gianfranco Carbone bo jutri posredoval ministru za okolje Carlu Ripi di Meana stališče tržaških krajevnih uprav in ustanov o nekaterih zelo pomembnih javnih delih, ki od blizu zadevajo tukajšnje pristaniške dejavnosti in torej tržaško gospodarstvo na sploh. Gre v prvi vrsti za tako imenovano oceno vpliva na okolje (VIA), brez katere ni mogoče sploh začeti javnega dela ali kakršnega koli posega na teritoriju. To področje urejujejo posebni državni zakoni, s katerimi se je Italija pred nekaj leti prilagodila strogi zakonodaji Evropske skupnosti, izvajanje in nadzorstvo nad temi zapletenimi normativi pa sodi v pristojnost ministrstva za okolje. To ministrstvo je konec julija uradno pozvalo našo Deželo, da v kratkem izdela neke vrste skupno strategijo za javne posege na pristaniškem in ožjem obalnem območju, kar je naredila na včerajšnjem srečanju, ki ga je sklical Carbone. Sestanka so se poleg predstavnikov deželne vlade udeležili še zastopniki Pokrajine, tržaške in miljske občinske uprave, Trgovinske zbornice, pristaniške ustanove in pristaniškega poveljstva ter Ustanove za industrijsko cono EZIT.

Glede projekta POLIS, ki bo spremenil urbanistični videz večjega dela starega pristanišča, so se na sestanku dogovorili, da za ta načrt ni potrebna ocena vpliva na okolje. POLIS namreč po mnenju navzočih ne bo bistveno spremenil morfologije območja stare luke in tudi ne njene ekonomske namembnosti. To v glavnem velja tudi za zasuto območje na obali pred Barkovljami, za katerega sta Občina Trst in pristaniška ustanova že zdavnaj predložili pristojnim telesom vso ustrezno dokumentacijo. Uradni pristanek ministrstva za okolje najbrž ne bo potreben niti za naftni terminal pri Sv. Soboti, za katerega je pristaniška ustanova še pred vstopom v veljavo zgoraj omenjenih zakonov dobila ustrezna dovoljenja.

Veliko bolj zapleteno pa je vprašanje drugih načrtovanih (in deloma že začelih) javnih del, za katera bo nujno potrebno vinkulativno in torej obvezno mnenje ministrstva za okolje. To velja zlasti za načrtovane posege v novi luki, saj misli pristaniška ustanova posodobiti oziroma razširiti še isti in sedmi pomol ter razširiti sedanje lesno pristanišče. Še popolnoma odprto pa ostaja vprašanje namestitve plinskih skladišč GPL na območju nekdanje naftne čis-

tilnice Aquile, saj še ni jasno, če bodo ta skladišča sploh zgradili ali ne. Nedavni ljudski referendum v miljski občini je pokazal, da večina udeležencev glasovanja nasprotuje tej sporni gospodarski pobudi, zadnja beseda pa pripada deželni upravi.

Deželni odbornik Carbone bo ministru obrazložil tudi stališče glede projekta Marina Muja, za katerega -po menju deželnih teles- ni potrebna ocena VIA, saj gre za turistično pobudo, ki ne sodi v sklop trgovinskih pristaniških dejavnosti. Za Marino Mujo (Sesljski zaliv je medtem zaradi znanih dogajanj vsaj začasno »zamrznjen«) bo morala Dežela v bližnji prihodnosti izdelati razvojni načrt turističnih pristanov, ki je, kot kaže, še popolnoma odprt.

Na včerajšnjem sestanku so se tudi dogovorili za skupno »strategijo« za urbanistično preureditev celotnega pristaniškega območja, pri kateri bodo glavno besedo imele Dežela, mestna uprava in pristaniška ustanova. Največje breme bo vsekakor nosila Občina, ki pripravlja splošno revizijo urbanističnega načrta. To zelo zahtevno nalogo so poverili znanemu beneškemu arhitektu Paulu Portoghesiju, ki naj bi to delo dokončal v roku dveh let.

Na sliki (foto Križmančič) sedmi pomol.

Tajništvo CGIL zahteva učinkovito draginjsko doklado

Jutri in pojutrišnjem bo v Rimu zasedalo osrednje vodstvo CGIL, ki bo imelo na dnevnem redu odstop vsedržavnega tajnika Trentina in oceno spornega sporazuma o vprašanju draginjske doklade, ki je povzročil že toliko polemik in slabe krvi v sindikalnem gibanju. Do polemik in do razhajanj je prišlo tudi pri nas, saj so se nekatere področne sindikalne zveze jasno izrekle proti sporazumu o draginjski dokladi. S tem v zvezi je tržaško tajništvo CGIL včeraj objavilo daljše stališče, v katerem potrjuje negativno oceno sporazuma, ki dejansko ukinja dosednji ustroj draginjske doklade.

Krajevno vodstvo največjega italijanskega sindikata pa precej pozitivno ocenjuje del tega dogovora, ki zadeva pogajanja za obnovitev delovnih pogojev uslužbencev javnega sektorja. Vlada in sindikati so se namreč sporazumeli, da je treba spodbuditi ta pogajanja in jih čimprej pozitivno zaključiti. Od jutrišnjega rimskega sestanka zato tržaška CGIL pričakuje jasna stališča o sindikalnih pogajanjih znotraj posameznih obratov in zlasti konkretno obvezo, da bo spet vzpostavljen mehanizem, ki bo učinkovito jamčil kupno moč upokojujencem in odvisnim delavcem.

Krajevni sindikat je vsekakor mnenja, da bo morala vse odločitve predhodno oceniti in potrditi delavska baza in to na podlagi ustaljenih demokratičnih pravil, ki jih mora CGIL vedno in ob vsakem primeru upoštevati in spoštovati. Tržaško tajništvo CGIL zahteva od vsedržavnega vodstva tudi čimprej šnje sklicanje vsedržavne konference sindikalnih delegatov.

Danes se začne kongres o zdravilnih rastlinah

Danes se bo na Pomorski postaji začel 40. svetovni kongres mednarodnega društva za raziskovanje zdravilnih rastlin (Society for Medicinal Plant Research), ki ga prireja raziskovalna skupina prof. Della Loggia z Inštituta za farmakologijo pri tržaški univerzi. Gre za prvi tovrstni kongres, ki ga ta največja mednarodna ustanova na svojem področju z okrog 1300 člani prvič prireja v Italiji. Kongresa se bo udeležilo okrog 400 raziskovalcev iz 30 držav Evrope in ostalih celin, ki bodo obravnavali področja biotehnologije v raziskovanju zdravilnih rastlin in nova doseganja o polisaharidih in biotoksinih v algah, obiskali pa bodo tudi nekatere tržaške proizvodne in raziskovalne ustanove, kot npr. Center za raziskave, Illycaffè, industrijo Janoušek in gojilnice morskih sadežev. Kongres se bo začel danes, uradna slovesnost, na kateri bo nastopil zbor devinskega koledža Združenega sveta, pa bo jutri ob 9. uri v dvorani Saturnia.

V nedeljo na Gradu sv. Justa Živahen nastop beneške skupine Pitura Freska

Z beneško skupino Pitura Freska se je na Gradu sv. Justa v velikem stilu zaključil niz poletnih prireditvev Straordinaro Estivo. Še preden se je ansambel prikazal na odru, je bilo jasno, da bo koncert nadvse uspešen, saj so bila skoraj vsa sedišča zasedena že pol ure pred začetkom. Ko so se glasbeniki skoraj točno ob napovedanem času pojavili na odru, je med občinstvom završalo, vsi so stopili na stole in stoje poslušali koncert do konca. Najdrznejši, ki pa so bili v večini, so stopili celo na naslonjala za roke in se v tem položaju zibali po ritmu živahne glasbe.

Ansambel Pitura Freska ima za sabo že dolgoletne izkušnje, saj je jedro skupine nastalo že pred desetimi leti, v vsem tem času se je njihova glasba spreminjala. Pred petimi leti se je originalnemu jedru pridružila skupina Puff Bong, ki se je med prvimi v Italiji posvečala jamaškemu reggaeju. Na to živahno, optimistično glasbo polno energije so člani Pitura Freska vsadili zelo komunikativna besedila v beneškem narečju, katerega mehka melodioznost se skladno ujema z eksotičnim ritmom karibskih otokov. Ansambel je nastopal na raznih alternativnih prireditvah, dokler ni lani jeseni izdal prvi album 'Na bruta banda'. V kratkem času so prodali nad dvesto tisoč izvodov. Enak uspeh doživlja ansambel tudi s poletno turnejo po vsej Italiji.

Enajstčlanska skupina Pitura Freska se na odru odlikuje po izredni energiji, ki je niti za trenutek ne zmanjka. Duša ansambla je pevec Gaetano Scardicchio Skardy, ki je avtor skoraj vseh besedil. Drugi »glumač« v skupini je saksofonist Marco Forieri. Med prvimi člani je tudi 42-letni Francesco Casucci Ciuke (bas kitara). Ostali člani so še Cristiano Verardo in Francesco Duse (kitari), Valerio Silvestri (trobenta), Antonio Costantini (pozavna), Graziano Guerriero (bobni), Rino Zinno (klaviature) ter pevki Daniela Rando in Patrizia Di Malta.

Koncert sloni na najpopularnejših pesmih skupine, ki pripovedujejo o njeni politični angažiranosti, kot so 'Na bruta banda', Boss, Marghera, o njenih gledanjih na pomembne dogodke v Benetkah, Pin Floi in Bional, ter o težavnih odnosih med moškimi in ženskami, Bea Fia, Suca Baruca. Vse so prežete z ironijo in avtoironijo, tako da jim ni mogoče zameriti tudi nekaj krepkih »nespodobnosti«, kot v sloviti Son mato par la mona, s katero se je koncert zaključil. (bov)

Včeraj popoldne hujša prometna nesreča na obalni cesti

Včeraj popoldne se je na obalni cesti nekaj sto metrov stran od naravne galerije zgodila resnejša prometna nesreča, v kateri je bil hujše ranjen 29-letni Tržčan Maurizio Gaetani. Do nesreče je prišlo nekaj minut po 17. uri, ko naj bi se Maurizio Gaetani s svojim motorjem ustavil ob robu ceste približno 300 metrov po naravni galeriji (v smeri Trst-Sesljan), ker je izgubil izpušno cev, ko je hotel mogoče nekoliko neprevidni mladenič pobrati izgubljeni kos vozila, ga je povozil osebni avtomobil. Pri tem je bil Maurizio Gaetani tako hudo ranjen, da so ga s pridržano prognozo sprejeli na rianimacijski oddelek katinarske bolnišnice.

Zvečer okoli 20. ure pa sta v Ul. Mangart skoraj čelno trčila motor in osebni avtomobil, v nesreči pa se je seveda bolj poškodoval motorist. Guido Ziber je upravljal manjši motor, medtem ko se mu je nasproti v fiatovi regati pripeljal Luca Tonelli: iz še nepojasnjenih razlogov sta vozila trčila, pri tem si je motorist polomil roke, zaradi teh in drugih poškodb se bo predvidoma moral zdraviti 40 dni.

Veliko dela predvsem za luško kapitanerijo in specializirane enote gasilcev

Nedeljsko neurje je povzročilo strah in škodo

Po dolgotrajni poletni suši je prišlo neurje: pojav sam kot tak ne bi bil tako nenavaden -strokovnjaki namreč stalno opozarjajo, da so med nevarnostmi daljšega suhega obdobja prav siloviti nalivi- ko ne bi bil za naše kraje tako neobičajno močan. Sicer pa še nedeljska zora ni napovedovala kakšnega večjega naliva, pa čeprav se je ponoči bliskalo in je na bližnjem Goriškem že padalo. Zato so se tudi številni Tržčani v nedeljo z jadrnicami in motornimi čolni odpravili na morje v prepričanju, da bo vreme »držalo«. Vendar pa so tokrat imeli srečo zamudniki oziroma vsi, ki so nekoliko dlje poležali, kajti že malo po osmi uri se je nad Trstom zneslo pravo neurje, kakršnega mesto že dolgo ni pomnilo. Še večjo nevarnost od dežja in vetra, ki je v hipu začel besneti po zalivu, pa je v nedeljo za plovila in ljudi na njih predstavljalo hudo razburkano morje, ki je celo preplavilo tržaško, barkovljansko in miljsko nabrežje. Pod vodo se je znašel tudi večji del tržaškega trga Unità po vzorcu Benetk, ki podobne pojave doživlja veliko bolj pogosto. Očividcev, se pravi sprehajalcev je bilo glede na zgodnjo uro malo ali skoraj nič, zato pa so se neurja upravičeno ustrašili na raznih plovilih. Njihove klice na pomoč so že od osme ure dalje prejemali na tržaški luški kapitaneriji, ki je tudi takoj poskrbela, da so vsem plovilom v težavah v tržaškem zalivu in tudi v bližnjih istrskih vodah konkretno pomagali iz zagate.

Luška kapitanerija je v nedeljo, od jutra pa do prvega popoldneva, opravila štirinajst posegov, s katerimi so pomagali manjšim in večjim plovilom, da so se srečno vrnili v pristan. Tako so med drugim k obali pospremili sedem motornih čolnov, na katerih je bilo skupno devet oseb, iz zagate so rešili tudi jadrnico, na kateri sta bili dve osebi; in končno so pomagali še šestim veslačem, ki so se podali na nedeljski trening s štirimi čolni. Pri teh akcijah so poleg enot kapitanerije sodelovali še dva vlačilca in gasilski motorni čoln, vse posege pa so seveda koordinirali z operativne centrale kapitanerije.

Pozno dopoldne pa je motorni čoln kapitanerije tudi pospremil do Gradeža čoln, ki je iz morja rešil šest oseb-brodolomcev plovila Mizar, ki se je potopilo približno dve milji stran od Pirana. Preko radijske zveze pa so nadalje pomagali tudi jadrnici Are perenius iz italijanskega mesta Ancona, kateri je veter pred Umagom strgal jadra in se ji je pokvaril tudi motor: po nekaj urah se je jadrnica lahko končno zatekla v umaško pristanišče. Veter in razburkano morje pa so bili nadalje glavni krivci, da se je več plovil odvezalo in poškodovalo.

V nedeljo zvečer pa so luška kapitanerija in gasilci s skupnimi močmi reševali in rešili 26-letno Tržačanko Renato Brindisi, ki je v Barkovljah skočila v morje. Ko je bila že dalj časa v vodi, jo je opazila večerna sprehajalka, ki se ji je zazdelo, da je nočna plavalka v hudih težavah. Poklicala je »113« in s tem omogočila, da so jo gasilci-potapljači potegnili iz vode, ko je bila že zelo izčrpana. Nemudoma so jo peljali v Glavno bolnišnico, vendar pa so premočeni, premraženi in zmedeni Renati Brindisi nudili prvo pomoč in jo nato kmalu odpeljali domov.

Na sliki »razmetana« plovila ob tržaškem nabrežju.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje

- prireja v šolskem letu 1992/93 v Trstu naslednje tečaje:
1. za dodeljene uradniškemu delu - 1. letnik (1200 ur)
 2. za uradnike uvozno-izvoznega podjetja - 2. letnik (1200 ur)
 3. za kuharje - 1. letnik (1200 ur)
 4. strokovni master za upravljanje podjetij - pogoj za vpis opravljena višja srednja šola (500 ur - vključena delovna praksa v podjetjih)
 5. osnovne informatike - MS DOS 5, WINDOWS 3 (40 ur)
 6. elektronske razpredelnice - LOTUS 1.2.3 (60 ur)
 7. urejevanje besedil - WORD 5 (60 ur)
 8. urejevanje datotek - DB III Plus (60 ur)
 9. za programiranje osebnih računalnikov z uporabo jezika DB III Clipper 5 (150 ur)
 10. začetniški tečaj italijanščine (50 ur)
 11. za sklepanje trgovskih pogodb (50 ur)
 12. za vzdrževalce parkov, vrtov in zelenih površin (120 ur)
 13. splošno kmetijstvo (150 ur)
 14. enologija (30 ur)

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 18. septembra t. l. na začasnem sedežu zavoda v Ul. Revoltella 37, tel. 394515, vsak dan (razen ob sobotah) od 9. do 13. ure. Za tečaj iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. 362941.

pismo uredništvu

KGS in vzdrževanje bazovskega jezerca

Kraški gorski skupnosti je svetovalec g. Massimo Gobessi predložil vprašanje v zvezi z zaščito bazovskega jezerca. Glede na to, da je vprašanje vzbudilo zanimanje v krajevnem tisku, se mi zdi koristno, da javno odgovorim.

1. Svetovalec g. Gobessi sprašuje, ali namerava Kraška gorska skupnost dati na razpolago Tržaški občini sredstva, ki so potrebna za vzdrževanje jezerca. V odgovor na to moram najprej povedati, da ne vem, ali se z izrazom »bazovsko jezerce« razume eno izmed kraških mlak v tem kraju, za katero je ta ustanova že predvidela denarno pomoč. S sklepom št. 116 z dne 21.11.1991 je namreč KGS že dodelila Tržaški občini 58,5 milijonov lir v ta namen. Mi ni znano, da bi se doslej tržaška občina angažirala na uporabo dodeljenega denarnega prispevka.

2. V primeru pa, da gre za nov poseg, oz. za drugo mlako ali »jezerce«, pričakujemo zadevno prošnjo s strani Tržaške občine. Glede na to, da pripadata svetovalec g. Gobessi in župan isti politični stranki, ne dvomim, da bi se dalo prošnjo izredno hitro odposlati. KGS bo nato, v okviru izredno tesnih finančnih razpoložljivosti, preverila, ali bo pobudo finansirala ali ne.

3. Z zadovoljstvom ugotavljam, da svetovalec g. Gobessi (implicitno) pripisuje ustanovi, kateri predseduje, posebno pomembnost, še posebno kar zadeva »globalno zaščito kraškega ozemlja«, torej tudi tistega, ki spada v tržaško občino. Upam, da je omenjeni svetovalec, ki je doslej vztrajno izkazoval odpor do vloge KGS, njegova delovanja in celo do njenega obstoja, spremenil svoja prepričanja.

S spoštovanjem
 Ivan Širca
 Predsednik Kraške gorske skupnosti

razstave

V kavarni Caffè degli specchi je na ogled razstava kraških pokrajin slikarke LILI LUPIERI. Razstava bo odprta do 13. septembra.

V galeriji Muzeja Revoltella v Ul. Diaz 27 je na ogled razstava "Od Canove do Burrija - Muzej se predstavlja".

Pri Brišičkih 9/A je odprta umetnostna galerija in razstava umetnostne obrti v kraškem marmorju PAVLA HROVATI-NA.

V prostorih turistične ustanove v Sesljanu bo do 10. septembra odprtaa razstava slikarskega tečaja na prostem Nina Perizija. Urnik: vsak dan od 9. do 13. ure.

V galeriji Costanzi bo jutri ob 19. uri otvoritev skupinske razstave, na kateri razstavljajo svoja dela DANINO BOŽIČ, MAJA FRANKOVIČ, KLAS GRDIČ, MAURO STIPANOV in GORAN ŠTI-MAC.

menjalnica

31. 8. 1992

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1078,100	1040.—
Nemška marka	764,280	755.—
Francoski frank	224,030	222.—
Holandski florint	677,920	665.—
Belgijski frank	37,053	35,50
Funt sterling	2134,350	2130.—
Irski šterling	2017,200	1990.—
Danska krona	197,660	195.—
Grška drahma	6,145	5,90
Kanadski dolar	901,300	860.—
Japonski jen	8,724	8,50

gledališča

Miramarski park

Do vključno 15. septembra se bodo vrstle predstave LUCI IN ZVOKI.

Danes, 1. septembra, ob 21.00 predstava v angleščini in ob 22.15 predstava v italijanščini.

Jutri, 2. septembra izredni predstavi, ob 21. uri v angleščini in ob 22.15 v italijanščini.

V četrtek, 3. septembra, ob 21.00 predstava v nemščini in ob 22.15 predstava v italijanščini.

koncerti

Gledališče Verdi

Simfonična sezona '92

Do 4. septembra lahko potrdite abonma; do 7. septembra vpisovanje novih abonmajev. Prodaja vstopnic za vse koncerte od 8. septembra dalje pri blagajni gledališča Verdi na Trgu Unità (zaprta ob ponedeljkih).

včeraj - danes

Danes, TOREK, 1. septembra 1992

EGIDIJ

Sonce vzide ob 6.26 in zatone ob 19.43 - Dolžina dneva 13.17 - Luna vzide ob 11.58 in zatone ob 21.36.

Jutri, SREDA, 2. septembra 1992

MAKSA

PLIMOVANJE DANES: ob 12.31 najvišja 45 cm, ob 19.06 najnižja -36 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 25,4 stopinje, zračni tlak 1010,3 mb rahlo raste, veter 14 km na uro jugozahodnik, vlaga 65-odstotna, nebo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 25,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Davide Candotto, Pietro Rossetti, Enrico Crotti, Adriano Acerbi, Andrea Mattiussi, Gabriele Occhiuzzi, Verena Miraglia, Tommaso Chiarotti, Axel Serravallo.

UMRLI SO: 87-letni Costantino Pisani, 82-letna Olga Iager, 102-letna Luigia Vezzoli, 63-letni Giuseppe Viler, 83-letna Frida Riedel, 79-letni Giorgio Bobolini, 75-letni Carlo Cook, 93-letni Raffaele Pellanda, 93-letni Ermenegildo Duse, 79-letna Silvia Mussafia, 89-letna Maria Ob-lach, 71-letni Osvaldo Della Picca, 85-letna Giustina Scapin, 74-letna Maria Pit-tan, 72-letni Mario Cernivani, 83-letni Giuseppe Serafini, 72-letni Fulvio Collobig, 93-letna Eugenia Avian, 72-letni Francesco Marinelli.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 31. avgusta do nedelje, 6. septembra 1992

Normalen urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg S. Jakoba 1 (tel. 727057), Ul. Commerciale 21 (tel. 421121).

OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za nujne primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Trg S. Jakoba 1, Ul. Commerciale 21, Ul Ginnastica 44.

OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za nujne primere.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30.

Ul. Ginnastica 44 (tel. 764943).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL

NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka ob 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
 Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

izleti

KD Valentin Vodnik priredi 12. in 13. septembra 92 izlet v Kamniške Alpe: pripravljalni sestanek bo v četrtek, 3. t. m., ob 20.30 v prostorih dolinskega društva. Vabljeni vsi ljubitelji narave in dobre družbe.

Upokojenci sindikata CGIL z Opčin organizirajo tridnevni izlet od 16. do 18. septembra v Reggio Emilio ob priliki vsedržavnega festivala Unità. Vpisovanje in informacije na sedežu sindikata - Opčine, Narodna ul. 69, tel. 214222 - v ponedeljek, sredo in petek ob 9. do 12. ure. Zainteresirani naj pohitijo s prijavo, ker je število mest omejeno.

šolske vesti

Na liceju Prešeren se bodo začeli po-pravni izpiti danes, 1. septembra, ob 8.30. Razpored je na oglasni deski.

Na pedagoškem liceju Anton Martin Slomšek se bodo začeli popravni izpiti danes, 1. septembra, ob 8.30. Razpored je izobešen na oglasni deski.

Na poklicnem zavodu Jožef Stefan se bodo začeli popravni izpiti danes, 1. septembra, ob 8.30. Razpored je izobešen na oglasni deski.

Na sedežu DTTZG Žiga Zois se bodo popravni izpiti začeli danes, 1. septem-bra, ob 8. uri. Razpored je izobešen na oglasni deski.

Glasbena matica Trst sprejema vpise novih gojencev za šolsko leto 92/93 vsak dan, razen ob sobotah, od 9. do 11. ure do 16. 9. v Ul. R. Manna 29. Za informacije tel. na št. 418605.

kino

ARISTON - 21.15 Scappo dalla città - La vita, L'amore, le vacche, kom., i. B. Cristal.

EXCELSIOR - 18.30, 20.20, 22.14 La ven-detta finale, i. J. C. Van Damme.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 19.00, 20.30, 22.00 Tokyo Decadence, r. Ryu Murakami, □□

NAZIONALE I - 16.30, 18.15, 10.15, 22.15 Il buchetto e l'estasi, porn., □□

NAZIONALE II - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 White Sands - Tracce nella sabbia, i. M. Rourke, W. Dafoe.

NAZIONALE III - 16.30, 18.15, 20.15, 22.15 La mia peggiore amica, i. Tom Skerritt, Cheryl Ladd.

NAZIONALE IV - 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 Ferro e seta.

GRATTACIELO - 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 I sonnambuli, r. Stephen King.

MIGNON - Zaprto zaradi počitnic.

LJUDSKI VRT - 21.00 Tacchi a spillo, i. M. Bosè.

EDEN - 15.30, 21.30 Le malizie della marchesa, porn., □□

CAPITOL - Dane zaprto.

LUMIERE - 18.30, 20.20, 22.10 Come es-sere donna senza lasciarsi la pelle, i. Carmen Maura.

ALCIONE - 21.00 Grand Canyon, r. L. Kasdan.

RADIO - 15.30, 21.30 Porno Top Model, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razne prireditve

Stranka komunistične prenovе obči-ne Dolina priredi PRAZNIK NA KRMENKI še danes, 1. septembra. Delo-vali bodo dobro založeni kioski, za ples bosta igrala ansambla Furlan in Krt, bo-gata loterija in otroški ex tempore.

ŠK Kras in KD Rdeča zvezda prirejata v nedeljo, 6. septembra, tekmovalni pla-ninsko-orientacijski pohod po zgoniški občini. Udeležijo se ga lahko ekipe se-stavljene od 4 do 6 članov ne glede na starost. Zbirališče in vpisovanje ob 8.30 v društvenih prostorih v Saležu.

Godbeno društvo Prosek priredi v pe-tek, 4. 9., ob 20.30 celovečerni koncert pred cerkvijo sv. Martina na Proseku. Vabljeni!

čestitke

Danes naš očka in nono MILJO slavi svoj 70. rojstni dan. Še mnogo zdravih in srečnih let mu želijo Tatjana, Ana-marija, Evgen in vnuki Katja, Ivan, Pi-ero in Alessandro.

Danes praznuje 18. rojstni dan DA-VID BAJEC. Vse kar si sam želi mu iz vsega srca voščijo mama, papa, brat, nona in nono, teta in stric ter Michele in Erika.

razna obvestila

Stranka komunistične prenovе - Kro-žek Kras vabi danes, 1. septembra, ob 20. uri na sedež Mladinske skupine Pinko Tomažič (stavba TPPZ) v Bazovici na pripravljani sestanek za Praznik v Bazo-vici, ki bo 12. in 13. septembra.

SK Brdina organizira zimovanje s sil-vestrovanjem na Rogli. Informacije na tel. št. 212859 in 226271.

Glasbena šola ricmanjske godbe sprejema vpise gojencev od 5. leta sta-rosti dalje za tečaje trobil, pihal, tolkal in klavirja v prostorih Kulturnega doma v Ricmanjih in sicer v ponedeljek, 7. 9., ter sredah, 2. 9. in 9. 9., od 19. do 20.30, ter v sobotah, 5. 9. in 12. 9., od 14. do 16. ure. Vpis je možen tudi v Bazovici pri odbornikih KD Lipa ter pri KD Rovte-Kolonkovec v sredo, 9. 9., in soboto, 12. 9., od 17. do 19. ure. Za informacije tel. na št. 380749 od 12. do 14. ure.

Odbor za ločeno upravljanje jusar-skega premoženja Prosek obvešča vse, ki se nameravajo udeležiti sečnje in čiš-čenja jusarskih gozdov v sezoni 92/93, da ustrezne prošnje, naslovljene na naš od-bor, oddajo odborniku Dragu Cibicu do 10. septembra.

Godbeno društvo Nabrežina tudi le-tos organizira glasbeno šolo za otroke, ki bi se radi ukvarjali s teorijo, solfeggium in igranjem raznih instrumentov. Za in-formacije so vam na razpolago diplomirani profesorji Sergio Gratton, Zoran Lu-pinc in Davide Sinigoi v petek, 4. se-ptembra, ob 18. uri na sedežu društva v Nabrežini na Trgu sv. Roka.

Mešani pevski zbor Primorec-Tabor vabi stare in nove pevce na prvo vajo, ki bo v torek, 8. septembra, ob 20.30 v Pro-svetnem domu na Opčinah.

Darujte v sklad

Mitje Čuka

mali oglasi

OSMICO je odprl Jožko Colja, Samator-ca 21.

OSMICO je odprl v Dolini Pepi Sancin (Šarnek). Toči belo in črno vino.

OSMICO ima odprto Stevo Zahar, Boršt 58.

DREJČE vabi stare in nove goste na obi-sk v osmico, ki jo je odprl v Vrtni ulici v Doberdolu.

PRODAM domač krompir. Telefonirati ob uri obedov na št. 200882.

PRODAM mladiča pasme fox terrier, sta-rega 4 mesece, z rodovnikom. Tel. od 8. do 17. ure na št. (0481) 530332 - Ma-nuela.

VOLVO 740 turbo intercooler, letnik 85, ABS, klima, pomična streha, prodam. Tel. tajnica 827493 ali ob delavnikih 366633 - Vali v uradnih urah.

VOLKSWAGEN polo GT, letnik 90, 26.000 km, rdeč, pomična streha, v od-ličnem stanju, prodam. Tel. (040) 578513 ali (0481) 533535.

PRODAM knjige za vse razrede znan-stvenega liceja. Tel. na št. 632463.

PRODAM knjige za 1. in 2. razred oddel-ka za knjigovodje trgovskega tehnič-nega zavoda. Tel. na št. 232223, ob uri obedov.

KUPIM knjige za 3. razred Pedagoškega liceja Anton Martin Slomšek. Telefoni-rati v večernih urah na št. 214131.

NUDIM lekcije iz klavirja. Tel. na št. (0481) 533592 ob delavnikih.

VAJENCA išče mesnica v središču mesta. Zainteresirani naj se javijo na tel. št. 365433 in 362949 - v uradnih urah.

VAJENKO išče pekarna Čok na Opči-nah. Zainteresiranke naj se javijo v tr-govini ob delovnih urah, tel. 213645.

AVTOMEHANIČNA delavnica išče 15-letnega vajenca. Tel. na št. 370250.

TRGOVINA išče mlajšo prodajalko. Pis-mene ponudbe poslati na Publist, Ul. Montecchi 6, Trst, pod šifro »Prodajal-ka«.

PRODAJAMO zemljišče z montažno hi-šico na Drašči nad Sv. Ivanom, s pogle-dom na morje, možen dohod z avtomo-bilom. Tel. na št. 578746 po 19. uri.

PRODAM stanovanje v centru Sežane, 60 kv. m. Tel. 0038/67 60157, informaci-je po 20. uri.

prispevki

V spomin na Ivanko Hrovatin in Mari-jo Wilhelm darujeta Mira in Robi Franco 50.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Srečka Veršo darujeta Danilo in Elga Žužič 50.000 lir za MoPZ Vasilij Mirk.

Namesto cvetja na grob Miroslava Gr-giča darujeta Marta in Rafael Kocijan 20.000 lir za TPPZ.

V spomin na pok. Rudija Žerjula daru-jejo člani Mladinskega krožka Dolina in prijatelji 190.000 lir za dolinsko cerkev.

V spomin na Marijo Zustig daruje nje-na prijateljica Miranda Prelec 25.000 lir za cerkev sv. Jerneja na Opčinah in 25.000 lir za ŠD Polet.

Namesto cvetja na grob pok. Olge Ma-uro daruje Sonja Carli iz Gabrova 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin pokojnih staršev daruje dru-žina Sosič 50.000 lir za Skupnost družina Opčine.

BUONI DEL TESORO POLIENNALI
 S PETLETNO ZAPADLOSTJO

■ BTP so obveznice s koriščenjem 1. septembra 1992 in zapadlostjo 1. septembra 1997.

■ Obveznice dajejo letno 12% bruto obresti izplačljive v dveh posticipiranih šestmesečnih obrokih.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaš-čenim operaterjem.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ Dejanski letni donos BTP znaša 10,78%, če bodo obveznice prodane po punu-jeni ceni.

■ Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavo-dih do 13.30 dne 1. septembra.

■ Obveznice BTP se koristijo s 1. septembrom; ob vplačilu (4. septembra) bo treba doplačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do takrat dozorele obresti. Te bodo privatniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po minimum 5 milijonov lir.

■ Naknadne informacije nudijo banke.

Divaška godba
bo v nedeljo
igrala v Matavunu

Divaška Godba na pihala ima že skoraj 40-letno tradicijo. Vseskozi precej nastopa. Letos so imeli intenzivne priprave v mesecu maju na Tatrach. V avgustu pa so se na vaje umaknili na Debeli rtič. Za tem so nastopali na prazniku terana in pršuta v Dutovljah, na srečanju upokojencev v Lipici in v Sežani za občinski praznik, v nedeljo, 6. septembra, ob 15. uri pa bodo imeli samostojen koncert na ploščadi Sprejemnega centra Škocjanskih jam v Matavunu.

Godba na pihala iz Divače šteje približno 50 članov in si vseskozi prizadeva za vzgojo mladih, novih kadrov, da bi obdržala kontinuiteto. Vodi jo Darioj Pobega iz Kopra, ki si včasih pri nastopih pomaga tudi z godbeniki iz Kopra oz. glasbene šole, na kateri poučuje.

Poleg tega, da bomo lahko v nedeljo prisluhnili samostojnemu koncertu Godbe na pihala Divača v Matavunu, pa se bo na ploščadi Sprejemnega centra Škocjanskih jam predstavil tudi Fructal iz Ajdovščine s svojimi proizvodi.

Vsi ljubitelji glasbe in Fructalovih pijač so torej v nedeljo, 6. septembra vabljeni v Matavun, priložnost pa bodo lahko izkoristili tudi za ogled Škocjanskih jam.

Darujte v sklad
Mitje Čuka

Igralka Liv Ullman
se preizkuša v režiji

MONTREAL-Znana švedska igralka Liv Ullman se je preizkusila tudi v režiji. Na filmskem festivalu v Montrealu je bilo včeraj krstno predvajanje njenega prvenca »Sofie«[®] danske proizvodnje. Za njen debi v režiserski vlogi je vladalo veliko zanimanje. Vrste ljudi so se že uro pred začetkom filmske predstave zbrale na pločniku pred kinodvorano, film pa potem nagradile z neskončnim aplavzom. Za Ullmanovo je bil to velik in spodbuden uspeh. Igralka, ki se je rodila v Tokyu norveškim staršem pred 52 leti, se je montrealški publiko predstavila v polni formi, čeprav ni mogla prikriti rahle gajnenosti spricho tolikšnega navdušenja.

Na neizbežno vprašanje, če je pri njenem režijskem pristopu čutiti vpliv Ingmarja Bergmana, s katerim je živela pet let ter nastopala v njegovih najpomembnejših filmih, je odvrnila, da mu sicer dolguje marsikaj, vendar ni mogla več sodelovati z njim, ker ji je preveč vsiljeval svojo voljo ter vloge, ki jih ni več čutila za svoje. »Potem ko sem sodelovala z drugimi režiserji«, je še izjavila, »sem ugotovila, da se lahko marsikaj naučim tudi od ljudi, ki nimajo visokodonečih imen. Marsikaj pa se človek nauči tudi od pozornega opazovanja lastnega življenja in življenja ljudi, ki nas obkrožajo«.

Neorežiserka je dalj časa preživljala hudo psihološko krizo. Okov kompleksov se je delno osvobodila z objavo dveh avtobiografskih knjig ter z začasno umaknitvijo s filmskega prizoriš-

ča. Filmski nastopi so jo namreč močno zdelali, ker je s stalnim posebljanjem drugih ljudi in drugih usod začela izgubljati pravi stik z življenjem. Sedaj se je filmske umetnosti lotila z drugačnega zornega kota, kar ji je dalo novega zagona in ji bo, kot kaže, dalo tudi veliko zadoščenja.

Film »Sofie«[®] je prosto povzet po romanu Henrija Nathansena, dogaja se ob koncu prejšnjega soletja in govori o nekem židovskem dekletu in njeni nesrečni mladosti. V njeno osamljenost pronicne žarek sreče, ko začuti v sebi čustveno navezanost na mladega in uspešnega slikarja, ki pa ima, vsaj v očeh njenih staršev, to napako, da ni židovskega rodu. Sofie se mora odpovedati svoji ljubezni in poročiti bratranca, ki sta ji ga izbrala starša. Z možem mora v neko zakotno vas. Zakonsko življenje je zanjo pravi pek, le rojstvo otroka ji vrne delček nekdanje sreče. Po moževi smrti se vrne v očetovo hišo. Leta minevajo, starši umrejo, otrok pa odraste in naveličan tradicionalnega življenja odide po svetu. Sofie se tako še enkrat sooča s kruto usodo, ki ji ne da možnosti, da bi zaživela srečno v bližini tistih, ki jih ljubi. Vendar sprejme to stvarnost in upanju, da bo vsaj sinovo življenje boljše od njenega.

V glavnih vlogah nastopajo Karen-Lise Mynster, Erland Josephson, Ghita Norby, Jesper Christensen in Torben Zeller. Po uspehu, ki ga je film doživel pri publik, marsikdo zagotavlja, da bo deležen pohvale tudi s strani kritike.

Nagrajena junaka nanizank

PASADENA-Nagrajevanje filmskih in televizijskih zvezdnikov doživlja pravo inflacijo. Na vseh koncih in krajih sveta potekajo festivali, tekmovanja in druge manifestacije z glavnim namenom, da bi reklamizirali velike »tovarne sanj«, ki gredo od bajnega Hoolywooda do zadnje filmske hiše. Celovečernim filmom in njihovim junakom delajo po popularnosti v zadnjem času veliko konkurenco televizijske nanizanke. Tudi zanje so si seveda zamislili nagrade. V Združenih državah Amerike, kjer je tovrstna proizvodnja najbolj razvita, je tudi največ tekmovanj. Med najbolj ugledne in prestižne uvrščajo nagrade, ki jih vsako leto ob tem času podeljujejo v Pasadeni v Kaliforniji. Za letošnja najboljša igralca sta bila izbrana Candice Bergen za glavno vlogo v nanizanki »Murphy Brown«[®] in Craig T. Nelson, ki igra vlogo trenerja v nanizanki »Coach«[®]. Na sliki ju vidimo nasmejana ob prejetju dragocenih nagradnih kipcev.

Z nagraditvijo nanizanke »Murphy Brown«[®] se je ameriška televizijska industrija maščevala nad podpredsednikom Quaylom, ki je ostro kritiziral film, češ da ruši vrednote družine, ker se protagonistka odloči imeti otroka izven zakona.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

- 6.50 Aktualno: Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 10.00) dnevnik 1
- 9.05 Nan.: La zia di Frankenstein - Il matrimonio
- 10.05 Variete: C'era una volta... Io, Renato Rascel
- 11.30 Nan.: Diciottanni
- 12.00 Variete: Unofortuna
- 12.25 Vreme in dnevnik 1
- 12.35 Nan.: La signora in giallo (i. A. Lansbury)
- 13.30 Dnevnik 1 in Tri minute
- 14.00 Film: Il suo tipo di donna (krim., ZDA 1951)
- 16.05 Film: Femmine bionde (kom., ZDA 1951)
- 17.35 Mladinski variete: Big!
- 18.00 Dnevnik 1
- 18.10 Glasba: Nagrada Rino Gaetano (1. del)
- 19.15 Festival v Benetkah
- 19.40 Aktualno: Il naso di Cleopatra
- 19.50 Vreme in dnevnik
- 20.40 Kvarkove posebnosti
- 21.40 Dnevnik 1
- 21.55 Film: Diceria dell'untore (dram., It. 1990, r. B. Cino, i. F. Nero)
- 23.30 Nanizanka Hitchcock
- 24.00 Dnevnik in vreme
- 0.30 SP v kolesarstvu
- 1.30 Rubrika opolnoči

RAI 2

- 6.50 Aktualno: Galathea
- 7.00 Nanizanke in risanke
- 9.30 Rubrika: Verdissimo
- 9.50 Film: Arresti (pust., VB 1966, i. Rod Taylor)
- 11.30 Kratke vesti
- 11.35 Nan.: Lassie, 12.10 Amore e ghiaccio
- 13.00 Dnevnik in vreme
- 13.35 Variete: Videocomic
- 13.45 Nad.: La clinica della Foresta Nera, 14.35 Santa Barbara
- 15.20 Film: Vado a vivere da solo (kom., It. 1982)
- 17.10 Aktualno: Ristorante Italia (vodi A. Clerici)
- 17.25 Kratke vesti
- 17.30 Nanizanka: Faber, l'investigatore
- 18.20 Sportne vesti
- 18.35 Nanizanka: Il commissario Kress
- 19.35 Vreme in dnevnik
- 20.15 Sportne vesti
- 20.30 Film: Il ragazzo dal kimono d'oro 2 (pust., It. 1988, r. Larry Ludman, i. Kim Rossi Stuart)
- 22.05 TG2 Dosje
- 23.15 Dnevnik in vreme
- 23.35 Concerto napoletano
- 0.30 Il cappello sulle 23
- 1.15 Filmske novosti

RAI 3

- 7.00 Sat News, danes v kioskih, Televideo
- 11.50 Sport: Tamburello (IP)
- 12.00 Kratke vesti iz Milana
- 12.10 Film: Prima comunione (kom., It. 1950)
- 13.30 Drobci
- 14.00 Deželne vesti
- 14.10 Popoldanski dnevnik
- 14.25 Drobci jazz: Louis Armstrong
- 15.15 Dok.: Šola se posodablja
- 15.45 Sport: atletika, 16.05 avtomobilizem F 3000, 16.30 kolesarstvo
- 17.00 Film: Simon Bolivar (biog., It. 1970, r. A. Blasetti, i. M. Schell)
- 18.45 Rubrika Derby in vreme
- 19.00 Dnevnik
- 19.30 Deželne vesti
- 19.45 Varieteja: Blob v Benetkah, 20.05 Non è mai troppo tardi
- 20.30 Variete: Avanspettacolo
- 22.30 Dnevnik ob 22.30
- 22.45 Nan. Perry Mason: L'incendiario (i. R. Burr)
- 23.40 Variete: Stasera c'era... Delia Scala Story
- 0.35 Dnevnik, pregled tiska in vremenska napoved
- 1.00 Film: Dr. Jekyll e Mr. Hyde (dram., ZDA 1932)

TV Slovenija 1

- 10.15 Spored za otroke: Zgodbe iz školjke
- 11.00 Nekeč je bilo življenje
- 11.25 Po poteh do sebe
- 11.45 Ravenska jama (pon.)
- 12.00 Poročila
- 12.05 TV dnevnik BIH (pon.)
- 12.55 Video strani
- 15.45 Napovednik
- 15.50 Film: Hudičevki (dram., Fr. r. G. Clouzot)
- 17.55 Poslovne informacije
- 18.00 Dnevnik
- 18.10 Spored za otroke: risana serija Biskvitki
- 18.35 Žice - Med spominom in prihodnostjo
- 19.10 Risanka in Napovednik
- 19.30 Dnevnik, vreme in šport
- 20.05 Osmi dan
- 20.55 Za prihodnost Narodne galerije (4. oddaja)
- 21.15 Nad.: Ambasadorkin soprog (9. del)
- 22.10 Dnevnik, vreme. šport in Žarišče
- 23.00 Poslovna borza
- 23.10 Dok. serija: Kronika
- 23.35 Napovednik
- 23.40 Sova, vmes nanizanki Problemčki, Polnočni klici ter Glasbeni utrinek Koncert za oboo
- 1.15 Video strani

TV Koper

- 16.00 Film: Mesto v zasedi (dram., VB 1951, r. Basil Dearden, i. S. Shaw)
- 17.25 Mednarodni festival folk glasbe: Folket
- 18.10 Nanizanka: Na kalifornijskih cestah
- 19.00 Vsedanes - TV Dnevnik
- 19.30 Nadaljevanka: Ryan
- 19.55 Nan.: Buck Rogers
- 20.40 Film: Johnny Yuma (vestern, It. 1966, r. Romolo Guerrieri, i. Mark Damon, Rosalba Neri)
- 22.20 Vsedanes - TV Dnevnik
- 22.30 Arhitektovi nasveti
- 22.40 Film: Izziv kapitana Roba (pust., Arg. 1956, i. Charles Cores)

TV Slovenija 2

- 15.55 Video strani
- 16.05 Sova, vmes nan. Stara vohunska mačka, Polnočni klici ter odd. Morje, seks in sonce
- 18.15 Svet proroča
- 18.55 Nad.: Modro poletje
- 19.30 TV dnevnik BIH
- 20.00 Orion
- 20.25 Glasba, show in cirkus
- 21.20 Omizje
- 23.20 Svet poroča (pon.)

RADIO TRST A

- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koleadar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Srečanje z Jankom Ježem; 8.40 Lahka glasba; 9.00 New Age; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 Stereofonski koncert; 11.30 Odprta knjiga: Kdaj se bo vam nasmehnila sreča?; 11.35 Kantavtorji in šansonjeji; 12.00 Dermoflash; 12.15 Italijanska lahka glasba; 12.40 Evergreeni; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 S festivalov; 14.30 Dobrodošlo, poletjel, 15.00 Nad.: pozor, črna marelja!; 15.30 Hit Parade; 16.00 Nazaj k naravi; 16.20 Potpuri; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Ciril Kosmač: Prazna pitčnica; 18.30 Instrumentalna lahka glasba; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA

- 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Radio plus; 9.35 Turistični napotki; 11.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila; 13.45 Iz tujega tiska; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila; 17.00 Studio ob 17.00; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Minute za; 21.05 Radijska igra: Zvonec za kolo; 21.55 Glasbeni intermezzo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Slovenski pevci šansonov; 23.05 Literarni nokturno: Nazim Hikmet; 23.15 Nočni program - Glasba.

RADIO KOPER

(slovenski program)

- 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba, koleadar; 6.30 Jutranjki; 7.00 Kronika-Prenos RS; 7.30 Dnevni pregled tiska; 8.00 Modri val - Na rešet; 9.00 Souvenir d'Italy; 9.15 Z roko v roki; 11.00 Hladno-Toplo-Vroče; 12.00 Tropicana; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podkone; 15.00 Dance music; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasbeni desert; 16.50 Pesem tedna; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.00 Prenos RS.

RADIO KOPER

(italijanski program)

- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.30 Utrinki; 7.45 Jutranjki; 8.10 Morfej; 9.00 Poletne turneje; 9.20 Glasbene želje; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Sanje o počitnicah; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 14.00 Želja po glasbi; 14.33 Alphabet street; 16.00 Popoldne ob 4; 16.05 Promocija plošče; 16.20 Kulturni koledarček; 16.50 Rock-slovar; 17.20 Beatlesi; 17.32 Tropicana; 18.00 Discoteca; 19.00 Souvenir d'Italy; 19.45 New age; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

- 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja z glasbo po željah; 16.00 Naš Kras (v italijanski); 17.30 Paff... boom; 19.00 C'est la vie; 20.30 Smeh in glasba.

CANALE 5

- 6.30 Aktualno: Na prvi strani
- 8.30 Nanizanke: Arnold, 9.00 Casa Keaton - Cara Malory, 9.30 Love Boat - Trapianto di cuore, 10.30 La famiglia Bradford, 11.30 Otto sotto un tetto
- 12.00 Kviz: Il pranzo è servito
- 13.00 Dnevnik TG 5
- 13.20 Variete: Non è la RAI
- 14.00 Aktualno: Forum
- 15.00 Nanizanki: I Robinson - Un bacio artistico, 15.30 Denise - La compagna di stanza
- 16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke
- 18.00 Kviza: OK il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
- 20.00 Dnevnik TG 5
- 20.25 Variete: Il TG delle vacanze - Predstavitev
- 20.30 Aktualno: Affari di famiglia (vodi Rita Dalla Chiesa), 22.00 Le più belle Scene da un matrimonio (vodi D. Mengacci)
- 22.30 Il TG delle vacanze
- 23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) nočni dnevnik
- 2.00 Spored non stop

RETE 4

- 8.30 TG 4 vesti
- 9.00 Nan.: Strega per amore, 9.30 La Tata e il professore (i. Juliet Mills)
- 10.00 Nad.: General Hospital, 10.30 Marcellina, 11.00 Ines, una segretaria da amare (i. A. Guitierrez)
- 11.30 Aktualno: A casa nostra (vodi Patrizia Rossetti)
- 13.00 Nadaljevanka: Sentieri
- 13.30 TG 4 vesti
- 13.55 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti)
- 14.00 Nad.: Sentieri, 14.30 Maria, 15.15 Io non credo agli uomini, 15.50 Celeste, 16.25 Manuela
- 17.30 TG 4 vesti
- 17.45 Aktualno: Lui lei l'altro
- 18.20 Kviz: Gioco delle coppie
- 19.00 TG 4 vesti
- 19.25 Rubrika o lepoti
- 19.30 Nad.: Gloria sola contro il mondo
- 20.30 Film: Passaggio in India (dram., VB 1985, r. David Lean, i. Peggy Ashcroft, James Fox)
- 23.40 TG 4 vesti
- 24.00 Nanizanki: Lou Grant, 1.05 Hotel
- 1.55 Nočni spored

ITALIA 1

- 6.30 Pregled tiska
- 6.40 Nanizanka: Cristina
- 7.10 Otroški variete, aktualnosti in risanke
- 9.00 Nan.: Mork & Mindy - Mork si fa la plastica, 9.30 Bay Sitter - Attività extrascolastica, 10.00 La casa nella prateria - Contatti incrociati, 11.00 Hazzard - Il Generale per posta, 12.00 La donna bionica
- 13.00 Variete: Drive in Story
- 14.00 Otroški variete: Ciao ciao in risanke
- 16.00 Nanizanke: Adam 12 - Uomo crudele, 16.30 Giustizieri della città - Mai per amore, 17.30 T.J. Hooker - La testimone, 18.30 Riptide - Un padre in disgrazia
- 19.30 Odprti studio in šport
- 20.00 Nan.: Agli ordini papà!
- 20.30 Glasba: Festivalbar (vodi Gerry Scotti)
- 22.30 Nogomet: Pisa-Foggia (pred pokalom Italije)
- 0.30 Odprti studio
- 0.40 Pregled tiska
- 0.50 Studio sport
- 1.05 Nočni spored

ODEON

- 13.00 Risanke in nanizanke
- 14.00 Nan.: Thomas and Senior, Galactica
- 15.35 Nad.: Viviana
- 16.15 Film: Cuore (dram., It. 1947, r. Duilio Coletti, i. Vittorio De Sica)
- 18.00 Nadaljevanka: Veronica (i. V. Castro)
- 19.30 Risanke
- 20.00 Nan.: Laverne & Shirley
- 20.30 Film: Quattro tocchi di campana (vestern, ZDA 1971, r. Lamont Johnson, i. Kirk Douglas)
- 22.30 Film: Tutti a naja (kom., 1987, r. Neal Israel)

TMC

- 8.30 Nanizanka: Batman
- 9.00 Risanke
- 9.30 Spored za otroke
- 10.30 Nan.: Truck Driver, Doris Day Show, 12.00 I misteri di Nancy Drew
- 13.00 TMC News - Sport News
- 13.40 Dok.: Prijateljska narava
- 14.15 Variete: Amici mostri
- 15.15 Nanizanka: Autostop per il cielo
- 16.05 TV film: Programma ciccogna (kom., 1982, r. W. Wiard, i. Gil Gerard)

V nedeljo se je sklenil mednarodni folklorni festival Trofejo osvojila skupina iz Belorusije Kljub dežju uspešen zaključni spreved

Folklorna skupina Roon iz Mogileva v Belorusiji je osvojila trofejo na letošnjem mednarodnem folklornem festivalu. Tako po odločitvi štiriindvajsetčlanske žirije publike, na sobotni gala predstavi. Plesalci in godci iz te nove države, nastale po razpadu Sovjetske zveze, so osvojili naklonjenost goriške publike. Takoj za skupino Roon so se uvrstili člani senegalske folklorne skupine, ki so presenetili z izredno živim plesom, neposrednostjo v izvajanju in nošami. Med dvanajstimi na treh večerih nastopajočimi skupinami so bili prav godci in plesalci skupine "Les ballets bougarabou" najbolj prepričljivi, poleg skupine "Tinkunaku" iz Bolivije.

Žal je nedeljske zaključne prireditve motilo vreme. Popoldanski spreved se morali za kakih deset minut prekiniti, saj se je kmalu pa šestnajsti uri, vllila pošena ploha, grozeči temni oblaki pa niso napovedovali nič dobrega. Na srečo so bile padavine bolj kratkotrajne tako, da se je spreved, v katerem je sodelovalo nad dvajset skupin - poleg nastopajočih na tridnevni manifestaciji, še številne skupine iz raznih krajev na Goriškem in v Furlaniji - lahko čez čas nadaljeval, v veliko zadoščenje publike, organizatorjev in seveda nastopajočih.

V skladu s tradicijo, so med špalirjema gledalcev na Korzu, ki pa sta bila tokrat manj gosta, najprej korakali nosilci prapora in zastav držav sodelujočih na prireditvi. Za izjemno vzdušje je nato poskrbela škotska godba na dude, ki je v Gorici nismo videli že lep čas. Pred nekaj tisoč gledalci so se zatem zvrstile številne folklorne skupine, v glavnem iz furlanskih krajev, v pisanih narodnih nošah. Nekako sredi spreveda se je oglasila krminska godba na pihala, ansambel, ki je bil obnovljen pred dve letoma in ki se je izredno živo in hitro vključil v glasbeno in nasploh kulturno dogajanje doma in na Goriškem.

Najboljše skupine so se predstavile v drugem delu spreveda, ki se je začel nekje pri spominskem parku, zaključil pa na Battistijevem trgu. Tu so bili tudi Senegalc, ki so za Belorusi doživeli naj-

večjo naklonjenost občinstva. Pozornost je zbujal zlasti še plesalec na visokih hoduljah.

Spreved so zaključili člani mestne godbe na pihala iz Celovca, ki so že v dopoldanskem času pripravili lep promenadni koncert. Koncert so pripravili tudi člani škotske godbe.

Dopoldne je bil na županstvu tudi sprejem za predstavnike skupin, zvečer pa nagrajevanje in še zaključni nastop.

Mednarodna folklorna prireditev, ki se je začela že v sredo, nadaljevala nato vse dni do konca tedna, se je tako sklenila. Začele so se priprave na naslednjo, čez leto dni.

Na slikah - foto Klemše - najboljša skupina je bila po oceni publike skupina Roon iz Mogileva (zgoraj), občudovanje in topel aplavz pa so si prislužili člani škotske godbe na dude (spodaj).

Prijave mladih violinistov iz 32 držav V soboto uvodna slovesnost letošnjega natečaja Lipizer

Komaj se je končal mednarodni festival folklorne, že se v Gorici obeta spet prireditve, ki zasluži posebno pozornost. Pred nami je namreč 11. mednarodni natečaj mladih violinistov za nagrado "Rodolfo Lipizer".

Mednarodni natečaj, ki je poimenovan po znanem goriškem skladatelju in glasbenem pedagogu Rodolfu Lipizerju, je danes v svetu že zelo uveljavljen, saj je včlanjen v Mednarodno zvezo natečajev v Ženevi in je tudi član Mednarodnega sveta glasbe pod okriljem organizacije pri Združenih narodih Unesco. Da je zanimanje za tekmovanje mladih violinistov v Gorici res veliko, priča že podatek, da je prijavljenih 89 nastopajočih iz 32 držav. Žal med mladimi violinisti letos ni nikogar iz Slovenije.

Tekmovanje se bo začelo s slovesno otvoritvijo 5. septembra v dvorani Pokrajinskega sveta. Poleg nastopajočih in priložnostnih gledalcev in ljubiteljev dobre glasbe, bo na predstavitvi natečaja mladih violinistov prisotna tudi mednarodna žirija, ki jo letos sestavljajo: Menahem Breuer iz Izraela, David Cerone iz ZDA, Oleg Krysa iz Ukrajine, Yao - ji Lin iz Kitajske, Hansheinz Schneeberger iz Švice, Vilmos Tatrai iz Madžarske, Giorgio Vidusso zastopa Italijo in kot najbolj znana osebnost strokovne glasbene žirije je naveden dolgoletni "mitični" Andre Gertler iz Belgije, ki je zelo velikim igral z velikim komponistom Belo Bartokom.

Tekmovanje bo trajalo do 13. septembra, ko bo tudi zaključna slovesnost in podelitev nagrad. Potekalo bo v treh delih. Vsi konkurenti bodo igrali v prvem, izločilnem delu. Samo najboljši bodo šli v polfinale in končno finale, kjer bo komisija izbrala absolutnega zmagovalca. Zmagovalcu bodo poleg denarne nagrade izročili še srebrno medaljo predsednika Republike, dragoceno violino, ki jo je izdelal goslar Odino Puntin in še nekaj drugih vrednih nagrad. Tekmovalni del natečaja se bo odvijal v gledališču Verdi na Korzu Italija. V dvorani Pokrajinskega sveta pa bo potekal, od 11.

do 13. septembra 10. seminar o violini, poučevanju igranja in tehniški igranja. Letos bo seminar, spričo okrog obletnice v Piranu rojenega slavnega mojstra Tartinija, pod naslovom: "Giuseppe Tartini - inovator in predhodnik moderne tehnike igranja violine - in njegov vpliv na delo najbolj pomembnih violinistov in učiteljev violine v Evropi".

Tekmovalce - izvajalce bodo na natečaju na klavirju spremljale Sabina Arru, Mary Eleanor Drews in Noriko Kawai. Izredni gost in sooblikovalec zaključnega nastopa pa bo tudi letos sudetski simfonični orkester iz mesta Walbrzych na Poljskem z dirigentom Jozefom Wilkomirskim.

Nocoj zbiranje podpisov v Štandrežu

Tudi v Štandrežu se nadaljuje pobuda zbiranja podpisov za razpis referendum o graditvi šole - vojašnice za finančno stražo na letališču. Krajan, ki še niso podpisali, lahko to storijo nocoj od 20. do 22. ure pri domu Andrej Budal. V sredo, to je jutri, bodo podpise zbirali na sedežu rajonskega sveta, poleg osnovne šole. Podpisniki morajo imeti stalno bivališče v občini, s seboj pa naj prinesejo veljavni osebni dokument.

razna obvestila

Družba se dobi danes, ob 20. uri na trgu pred cerkvijo v Štandrežu.

SZ Dom obvešča, da je v teku vpisovanja za Športni teden, ki bo od 7. do 11. t.m. Prijave vsak dan od 16. do 18. ure v Kulturnem domu in na sedežu ZSSDI, do 4. septembra.

SPD Gorica priredi 20. septembra avtobusni izlet za člane in prijatelje na Lokve z ogledom znamenitosti Trnovske planote (ledena jama, Smrekova draga itd) in udeležbo na gobarskem prazniku. Prijave do 12. t.m. na sedežu društva.

SZ Dom obvešča, da bodo že danes, 1. septembra obnovili dejavnost v sekciji orodne telodvabe in ritmične gimnastike. Vadili bodo dvakrat ali trikrat tedensko. Prijave in pojasnila v telovadnici Kulturnega doma med 15. in 16.30.

Slovenski dijaški dom Simon Gregorčič v Gorici, ul. Montesanto 84 - tel. 533495 sporoča, da sprejemajo prijave za šolsko leto 1992/93 in nudijo informacije. Dom bo odprl vsak delavnik, od 10. do 14. ure, razen ob sobotah.

Društvo slovenskih upokojencev v Gorici sporoča, da bosta avtobusa, 6. septembra letos, odpeljala po sledečem razporedu: 1. avtobus ob 6.45 s Travnika s postanki pred gostilno Primožič, na Oslavju, v Števerjanu in Podgori; drugi avtobus odpelje ob 7. uri iz Sovodenj (pri cerkvi) s postankom v Štandrežu.

Sekcija VZPI-ANPI Dol/Jamlje, vabi na sestanek člane in nečlane sekcije. Sestanek bo v petek, 4. septembra 1992 ob 20. uri pri Croselliju v Jamljah.

Občina Sovodnje bo priredila rekreacijsko telovadbo in sicer ob torkih in petkih. Prvo srečanje bo 22. septembra ob 21. uri. Prijave ob začetku dejavnosti neposredno v telovadnici.

Občinska knjižnica v Doberdobi sporoča, da do vključno 1. septembra ne deluje.

Kmečka zveza obvešča, da bo urad do 23. septembra zaprt zaradi dopusta.

kino

Gorica

VITTORIA Danes zaprto. Jutri 20.00-22.00 »Le amiche del cuore«. Režija in igra M. Placido. Film je bil nagrajen na letošnjem natečaju Sergio Amidei v Gorici.

CORSO 18.00-22.00 »Duble impact - la vendetta finale«. Van Damme.

VERDI 18.00-22.00 »Come essere donna senza lasciarsi la pelle«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'Udine - Trg sv. Frančiška 4 - tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Občinska lekarna št. 2 - ul. A. Manlio 14 a/b - tel. 480405.

pogrebi

Danes v Gorici ob 8.15 Dante Sgurbisa iz bolnišnice sv. Justa v Trzič, ob 11. uri Giuseppe Radizza iz splošne bolnišnice v cerkev na Placuti in na glavno pokopališče, ob 13.15 Maria Gagliardi iz splošne bolnišnice v Zagraj, ob 13.15 Gemma Perco iz splošne bolnišnice v Koprivno ter ob 13.15 Giuseppe Bressan iz splošne bolnišnice v Romans.

Srečanje dijakov Nižje srednje šole Prvo snidenje po štiridesetih letih

Dijaki, ki so pred štirimi desetletji obiskovali nižjo srednjo šolo v ulici Randaccio, v takoiimenovanem Malem domu, se bodo v soboto ponovno srečali na družabnem in prijateljskem srečanju. Zdaj so to zredi moške in žene, mnogi s krepko sivimi lasmi, vsi pa s še zmeraj svežimi spomini na šolska leta. Pobudniki srečanja so skušali zbrati naslove vseh dijakov, ki so obiskovali nižjo srednjo šolo v šolskih letih 1952/53 in 1953/54. Udeležbo je potrdilo že preko petdeset nekdanjih "mulcev". Prišli bodo tudi nekateri od takratnih, danes seveda že upokojenih profesorjev. Zanimivo bo ugotovljati, kako so se v teh štirih desetletjih pletle osebne usode. Mnogi so se razkropili po Italiji, nekaj jih je v Avstraliji, številni so šli za kruhom po evropskih deželah.

Vsem bo sobotno srečanje, ki se bo začelo pred šolskim poslopjem v ulici Randaccio, nemara pomenilo enkratno doživetje, trenutek toplote, utrdilo občutke pripadnosti naši goriški in zamejski skupnosti. Namen tega sporočila in objava gornje slike je tudi v tem, da nekdanje dijake, ki jih pobudniki niso uspeli najti in jim poslati osebno vabilo, obvestimo o srečanju.

Program srečanja je naslednji: ob 14.30 bodo udeleženci položili cvetje na grob soletnika Egona Perica na goriškem glavnem pokopališču in se s tem simbolično poklonili spominu vseh preminulih profesorjev in sošolcev. Ob 15.30 bo srečanje pred nekdanjo šolo v ulici Randaccio.

Tatinska dejavnost

Policijski organi v Trziču so imeli včeraj in v nedeljo precej dela s pregonom mladih Romov, osumljenih, da so v mestu, oziroma okolici zagrešili več vlovov. Na območju železniške postaje so včeraj ustavili štiri mlajše ženske. Tri so bile menda mladoletne, za četrto so ugotovili da gre za Jadranko Goma, rojeno leta 1963, z začasnim bivališčem v taboru nekje pri kraju San Stino di Livenza. Pospremili so jih na policijsko postajo, kjer so ugotovili, da so Ciganke imele pri sebi več zlatih predmetov, v vrednosti okrog 2,5 milijona. Popoldne so v okolici postaje prijeli še dve mladoletni Ci-

ganki. Tudi ti sta imeli pri sebi nekaj dragocenosti.

Domnevajo, da gre za ukradene predmete.

Več sreče pa so policijski organi imeli v nedeljo, ko so prijeli štiri Ciganke, kmalu zatem, ko so v ulici Blaserna 3 vlomile v dve stanovanji. Na območju ulice San Francesco je skupino ustavila policijska obhodnica. Skupina je bila oborožena s tremi velikimi izvijači (zelo pripravno orodje za vlamljanje), našli pa so tudi nekaj ukradenih predmetov. Nekaj ukradenih predmetov so že vrnili lastniku.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

prireja v šolskem letu 1992/93 v Gorici naslednje tečaje:

- dveletni poklicni tečaj za dodeljevalce prodaj - 2. letnik (1.000 ur letno)
- strokovni master za upravljanje podjetij - pogoj za vpis je opravljena višja srednja šola - (500 ur - vključena je delovna praksa v podjetjih)
- začetniški tečaj angleščine (120 ur)
- tečaj za personal computing - MS DOS, WORD in LOUTS (90 ur)

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 18. septembra t.l. na sedežu Zavoda v Gorici, ul. della Croce 3, tel. 81826, ob delavnikih, razen ob sobotah, od 10. do 14. ure.

GLASBENA MATICA GORICA

Šola Glasbene matice obvešča, da bo vpisovanje gojenčev za šolsko leto 1992/93 potekalo od 1. do 11. septembra od 10. do 14. ure na sedežu šole v Gorici.

Vpisovanje v **Sovodnjah** bo 7. septembra od 16. do 18. ure v Kulturnem domu.

Vpisovanje v **Doberdobi** bo 8. septembra od 16. do 18. ure na sedežu društva Jezero.

Prosimo, da pravočasno potrdite vpis, da bomo lahko redno začeli s poukom.

Informacije dobite na sedežu šole v ulici della Croce 3, od ponedeljka do petka med 10. in 14. uro. Lahko nas tudi pokličete po telefonu 531508!

Vodil jo bo dr. Borut Spacal - pokroviteljstvo Občine Tržič

Po dveh letih spet znanstveno-alpinistična odprava iz Tržiča v Nepal in pod Everest

Zadnji teden septembra bo v Nepal odpotovala znanstveno-alpinistična odprava, ki jo organizira Center za športno medicino iz Tržiča, pokroviteljstvo nad pubo pa je prevzela občinska uprava v Tržiču. Kakor znano, se je dr. Borut Spacal z dvema sodelavcema leta 1990 priključil odpravi na Everest, ki jo je organiziralo SPD Trst in takrat prvič v praksi preizkusil svoj raziskovalno-znanstveni program. Ugotovitve takratne raziskave so bile objavljene v publikacijah ter na mednarodnih kongresih.

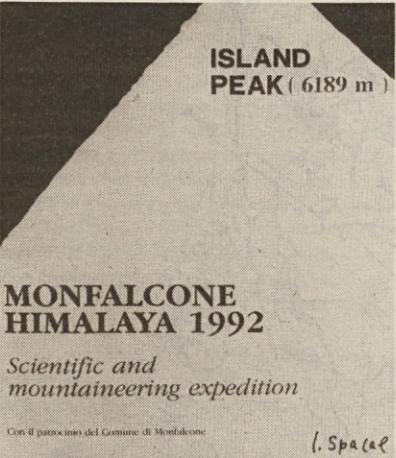
Dr. Spacal nam je povedal, da je program letošnje raziskovalne naloge osvojil tudi zavod CNR (Comitato nazionale per le Ricerche) in da bo izvedena v sodelovanju z raziskovalci Tržaške univerze. V Nepal, to je neposredno na terenu, bodo testirali vse člane znanstveno alpinistične odprave. Predvsem bodo preučevali telesne spremembe pri zmanjšani razpoložljivosti kisika. Veliko pozornosti bodo namenili preučevanju vpliva pomanjkanja kisika, nizkih temperatur, fizičnega napora na človeški organizem nasploh in na obrambne sisteme in znižanje naravnega odpora do nekaterih infekcijskih bolezni. Drugo področje, ki mu bodo namenili tudi precej pozornosti, je testiranje zdravil

(novih in nekaterih že preizkušenih), ki lahko preprečijo ali zmanjšajo simptome višinske bolezni.

Dr. Spacal sicer meni, da je še vedno in najboljše prilagajanje na višino, postopnost v aklimatizaciji, vendar se posebno pri trekingih kaj rado zgodi, da udeleženci nimajo časa za dobro aklimatizacijo.

Na udeležencih letošnje odprave bodo zato opravljali testiranje in vsakodnevne valutacije, če se organizem, ob jemanju določenih zdravil, lažje prilagaja višini.

Vsi udeleženci odprave so že prestali vrsto analiz, v normalnih pogojih. Dobljene vrednosti bodo

primerjali z ugotovitvami, ki jih bodo zaznavali sproti, na trekingu, med vzponom na višini nad štiri tisoč metri.

Vsak član odprave bo namreč nosil, poleg lastne opreme, tudi mini aparat.

Namen odprave, ki so ji dali ime "Monfalcone Himalaya 1992 - Scientific and mountaineering expedition", je poglobitev raziskav iz leta 1990.

Razlika je v tem, da testiranja ne bodo izvajali na vrhunskih alpinistih, ki so sodelovali na ekspediciji Alpe Adria, ampak na planincih in trekingaših, na sicer zahtevnem pohodu. Takih obiskovalcev Nepala pa je že okrog tristo tisoč letno. In prav ta številka opozarja na smotrnost raziskovalne naloge.

Odprava bo imela sicer tudi svoj alpinistični cilj. V programu je vzpon na 6.189 metrov visoki Island Peak, kamor naj bi se povzpelo pet članov. Poleg tega je v programu tudi treking do baznega tabora pod Everestom in ogled jezera Gokio med Makalujem in Cho Oyem.

Odprava bo štela 16 članov, nekaj alpinistov, trekingašev in tudi zdravnikov. Poleg dr. Spacala bosta pod streho sveta lezla tudi zdravnik dr. Rafko Dolhar in dr. Danijel Žerjal. (M.J.)

Ukrep Pokrajine v smislu dež. zakona 68/81 - VI

Prispevki za dejavnosti s področja ljudske kulture

Pred dnevi smo objavili seznam društev in ustanov, ki jim je pokrajinska uprava odobrila finančni prispevek v smislu deželnega zakona 15/87 in 68/81 - 3. naslov. Danes objavljamo še zadnji seznam prejemnikov prispevkov in sicer v smislu dež. zakona 68/81 - 6. naslov.

Gre za finančne prispevke v korist dejavnosti za promocijo in ovrednotenje krajevne kulture. V ta namen je Pokrajina porazdelila skupaj 130.400.000 lir.

Prispevke bodo prejeli: občina Koprivno 3,5 milijona lir, občina Krmin 4,5, občina Dolenje 3,0, občina Dolenje 4,0, občina Dolenje 1,5, občina Fara 4,0, občina Gradež 5,0, občina Mariano 3,0, občina Medea 2,5, občina Tržič 2,5, občina Moraro 3,0, občina Moš 0,7, občina Romans 3,0, občina Zagraj 1,5, občina Števerjan 1,5, občina Turjak 2,5, javni kulturni center v Ronkah 10,0, center CISAC 2,0, folklorna skupina Danzerini di Lucinico 4,0, zbor Ars Musica 1,0, zbor s. Ignazio 2,0, združenje Pro Senectute 1,0, študijski center Amis di Lucinis 2,0, študijski center v Podturnu 5,0, združenje Lipizer 1,0, zbor Seghizzi 3,0, dramska skupina iz Gradeža 4,0, združenje La Bavisela 2,5, študijski center B. Marin 3,0, združenje za potujoče gledališče 1,8, vzajemna zavarovalnica v Tržiču 2,4, študijski cen-

ter Lazzati 2,0, združenje Cur dai monts 1,5, združenje Camaur 1,5, združenje Castrum Carmonis 5,0, krožek Brandl iz Turjaka 5,0, združenje ACLI Romans 6,0, bizjaško kulturno združenje Ronke 6,0, Pro loco Romans 3,0, gledališka skupina Corbatto Štarančan 1,5, fotografski krožek v Marianu 1,5, Kulturni dom 4,0, knjižnica D. Feigel 1,0.

Spoštovanje pravic

V Furlaniji Julijski krajini bodo 21. septembra in 9. oktobra volitve v deželni kongres federativnega demokratičnega gibanja.

Nekakšen operativni organ Deželnega kongresa demokratičnega gibanja je Razsodišče za pravice bolnikov, ki v gorški pokrajini že deluje. Sedež ima v splošni bolnišnici — ul. Vittorio Veneto 171 — tel. 592387. Za izvolitev v deželno skupščino lahko kandidira vsakdo, ki je starejši od šestnajst let in ki je že do zdaj aktivno sodeloval na področju prizadevanja za uveljavljanje osnovnih občanovih pravic.

Interesenti naj se neposredno ali po telefonu obrnejo na razsodišče in sicer ob ponedeljkih in četrtek od 15.30 do 16.30. Predloge sprejemajo do 5. septembra.

Občina Tržič			Občina Gradež			Občina Ronke		
Kat.	raz.	dohodnina	Kat.	raz.	dohodnina	Kat.	raz.	dohodnina
A/1	1	285.000	A/1	U	180.000	A/1	1	140.000
A/1	2	335.000	A/2	1	330.000	A/1	2	165.000
A/2	1	175.000	A/2	2	385.000	A/2	1	165.000
A/2	2	205.000	A/2	3	450.000	A/2	2	195.000
A/2	3	240.000	A/2	4	525.000	A/2	3	230.000
A/2	4	280.000	A/3	1	235.000	A/3	1	86.000
A/3	1	120.000	A/3	2	275.000	A/3	2	100.000
A/3	2	145.000	A/3	3	325.000	A/3	3	120.000
A/3	3	170.000	A/3	4	380.000	A/3	4	140.000
A/3	4	200.000	A/4	1	120.000	A/4	1	77.000
A/4	1	80.000	A/4	2	140.000	A/4	2	90.000
A/4	2	94.000	A/4	3	165.000	A/4	3	105.000
A/4	3	110.000	A/5	1	90.000	A/4	4	125.000
A/4	4	130.000	A/5	2	105.000	A/5	1	44.000
A/4	5	155.000	A/5	3	125.000	A/5	2	52.000
A/5	1	66.000	A/7	1	285.000	A/5	3	61.000
A/5	2	77.000	A/7	2	335.000	A/5	4	72.000
A/5	3	90.000	A/7	3	395.000	A/5	5	84.000
A/5	4	105.000	A/7	4	460.000	A/6	1	67.000
A/6	U	105.000	A/8	U	575.000	A/6	2	79.000
A/7	1	200.000	A/9	U	170.000	A/6	3	92.000
A/7	2	235.000	A/10	1	505.000	A/7	1	200.000
A/7	3	275.000	A/10	2	590.000	A/7	2	235.000
A/7	4	325.000	A/11	1	39.000	A/7	3	275.000
A/8	1	335.000	A/11	2	46.000	A/8	1	240.000
A/8	2	395.000	B/1	1	1.300	A/8	2	280.000
A/8	3	460.000	B/1	2	1.600	A/9	U	170.000
A/9	U	170.000	B/1	3	1.900	A/10	1	450.000
A/10	1	720.000	B/2	U	2.100	A/10	2	525.000
A/10	2	840.000	B/4	U	2.600	B/1	U	970
B/1	1	1.300	B/5	U	1.700	B/2	U	750
B/1	2	1.600	C/1	1	18.600	B/4	1	1.200
B/2	1	1.200	C/1	2	21.700	B/4	2	1.500
B/2	2	1.500	C/1	3	25.300	B/5	U	1.200
B/3	U	600	C/1	4	29.500	C/1	1	16.900
B/4	1	1.800	C/1	5	34.400	C/1	2	19.700
B/4	2	2.200	C/1	6	40.100	C/1	3	23.000
B/5	1	1.100	C/1	7	46.700	C/1	4	26.800
B/5	2	1.300	C/1	8	54.400	C/1	5	31.200
B/5	3	1.600	C/1	9	63.300	C/1	6	36.300
C/1	1	22.900	C/1	10	73.700	C/1	7	42.300
C/1	2	26.700	C/1	11	85.800	C/1	8	49.300
C/1	3	31.100	C/1	12	99.800	C/1	9	57.400
C/1	4	36.200	C/1	13	116.100	C/2	1	2.200
C/1	5	42.200	C/1	14	135.000	C/2	2	2.600
C/1	6	49.100	C/2	1	3.000	C/2	3	3.100
C/1	7	57.100	C/2	2	3.600	C/2	4	3.700
C/1	8	66.500	C/2	3	4.300	C/2	5	4.400
C/1	9	77.400	C/2	4	5.000	C/2	6	5.200
C/1	10	90.000	C/2	5	5.900	C/3	1	5.100
C/2	1	6.200	C/2	6	6.900	C/3	2	6.000
C/2	2	7.300	C/2	7	8.100	C/3	3	6.500
C/2	3	8.600	C/2	8	9.500	C/7	1	1.500
C/2	4	10.000	C/3	1	8.600	C/7	2	1.800
C/3	1	8.000	C/3	2	10.000	C/7	3	1.200
C/3	2	9.400	C/6	1	7.500	C/7	4	1.500
C/3	3	11.000	C/6	2	8.800			
C/4	1	3.400	C/6	3	10.300			
C/4	2	4.000	C/6	4	12.000			
C/6	1	6.400	C/7	1	860			
C/6	2	7.500	C/7	2	1.000			
C/6	3	8.800	C/7	3	1.200			
C/6	4	10.300	C/7	4	1.500			
C/6	5	12.000						
C/7	1	860						
C/7	2	1.000						
C/7	3	1.200						
C/7	4	1.500						

Ta zapleteni davek ISI

V zadnji številka PD smo posredovali nekaj osnovnih informacij o obračunavanju in plačevanju izrednega davka na nepremičnine. Danes nadaljujemo z objavo novih tabel. Davek je treba plačati do 30. septembra letos, z doplačilom 3 odstotkov pa celo do 15. decembra.

Pokrajinska finančna uprava sporoča, da so od danes že odprti posebni uradi za informiranje in sicer na sedežu pokrajinske uprave za neposredne davke, ul. Filzi, 3 na sedežu Registrskega urada v ulici Alfieri 34 in na pokrajinskem sedežu davčnega urada IVA v ul. Fatti, 15/a. V omenjenih uradih občanom nudijo vsa potrebna pojasnila, od 9. do 12. ure, vendar za nepremičnine, ki so že vpisane in ocenjene v katastru.

Občina Zagraj			Občina Foljan - Redipuglia		
Kat.	Raz.	dohodnina	Kat.	raz.	dohodnina
A/1	1	140.000	A/1	1	130.000
A/1	2	165.000	A/1	2	155.000
A/2	1	105.000	A/2	1	165.000
A/2	2	125.000	A/2	2	195.000
A/2	3	150.000	A/3	1	77.000
A/2	4	180.000	A/3	2	90.000
A/2	5	210.000	A/3	3	105.000
A/3	1	84.000	A/3	4	125.000
A/3	2	98.000	A/4	1	39.000
A/3	3	115.000	A/4	2	46.000
A/3	4	135.000	A/4	3	54.000
A/4	1	49.000	A/4	4	63.000
A/4	2	58.000	A/4	5	74.000
A/4	3	68.000	A/4	6	87.000
A/4	4	80.000	A/5	1	30.000
A/4	5	94.000	A/5	2	36.000
A/5	1	61.000	A/5	3	42.000
A/5	2	72.000	A/5	4	49.000
A/5	3	84.000	A/5	5	57.000
A/6	1	62.000	A/5	6	67.000
A/6	2	73.000	A/5	7	78.000
A/7	1	220.000	A/6	1	49.000
A/7	2	260.000	A/6	2	57.000
A/8	1	285.000	A/6	3	67.000
A/8	2	335.000	A/7	1	205.000
A/8	3	390.000	A/7	2	240.000
A/9	U	150.000	A/8	1	305.000
A/10	1	450.000	A/8	2	360.000
A/10	2	525.000	A/9	U	135.000
B/1	1	640	A/10	1	415.000
B/1	2	750	A/10	2	485.000
B/4	1	500	B/1	1	360
B/4	3	690	B/1	2	430
B/5	1	730	B/4	1	330
B/5	2	860	B/4	2	390
B/5	3	1.000	B/5	U	570
C/1	1	14.000	C/1	1	17.800
C/1	2	16.300	C/1	2	20.700
C/1	3	19.000	C/1	3	24.100
C/1	4	22.200	C/1	4	28.100
C/1	5	25.900	C/1	5	32.700
C/1	6	30.200	C/2	1	2.100
C/1	7	35.200	C/2	2	2.500
C/2	1	2.400	C/2	3	3.000
C/2	2	2.800	C/2	4	3.600
C/2	3	3.300	C/3	1	2.600
C/2	4	3.900	C/3	2	3.100
C/3	1	2.800	C/4	1	860
C/3	2	3.300	C/4	2	1.000
C/4	1	940	C/4	3	1.300
C/4	2	1.100	C/6	1	3.700
C/6	1	2.500	C/6	2	4.400
C/6	2	3.000	C/6	3	5.200
C/6	3	3.500	C/7	U	520
C/6	4	4.100			
C/6	5	4.800			
C/6	6	5.600			
C/7	U	560			

Ivan Pregelj

TOLMINCI

XLVII.

Defacis se suho smeje, govori podsmehljivo:

»Tako je bilo, kakor si dejal. Tisti tvoj po poli brat je bil, ki me je ob kruh spravil. — Kaj pa misli človek pri igri! Izgubiš, pa si kakor divji petelin, pa vzameš, kjer že imaš. Oni pa je tedaj drugoval z menoj. Sam sem mu povedal, kako je z menoj, da ne bom nič več za kvarte prijel. Šel je in povedal grofu. Še tisto uro je bil moj naslednik v službi. Zame je k sreči plačal brat, ki krčmari in me še zdaj redi, kolikor me ne napajate kmetje.«

»Toliko dobrega ti je storil tisti tvoj prijatelj,« se roga Duša, »pa nisi niti z mezincem zgibal, da bi mu vrnil, ko sem mu še jaz modrasa v čutari nesel.«

»Le ne sodi prehitro, negodni ti brat,« se hahlja Defacis; »maščeval sem se. Zato sem ob spanje prišel. Bom že povedal pozneje, kako. Zdaj naj gre pravljica lepo po redu. O ženi, ki se je ogrinjala v pikast plašč.«

Golja na peči vzdihne:

»Bog vedi, da spet bledem. Stara tolminska skopulja se mi spovrača. Z bajto vred je zgorela, Bog ji daj mir.«

Defacis pripoveduje:

»Tvoj po poli brat je bil torej pa sodnik tolminski in mene je strahoval. Po očetu, se je nadejal, da bo dedoval vrečo cekinov, pa ni našel prebitega groša. Veš, da je klel, kar ni lepo. A klel je, ker je bil do glave v dolgeh. Bogate neveste je iskal, pa se je zvedelo tisto o plemeniti Čukovi —«

»Molči o siroti!« vzklikne Duša.

»Molčim,« golči Defacis. »Nobena ga torej poslej ni marala. Zato je šel k tisti copnici, ki se je v same cunje oblačila pa poleti in pozimi ogrinjala v prepekel pikast plašč.«

»Po denar na pósito,« je menil Duša.

»Za grofa na pósito, reci,« popravi pravdač, »in je tudi dobil za visoke obresti na grofov podpis. Pa tako,« se smeje pripovednik, »da grof za lastni podpis nič vedel ni.«

Utihi je za trenutek, nato povedal:

»Saj sam ne vem več, kako sem jaz to zvedel. To vem, da me je žena poklicala, ko je zbolela, pa naj pišem grofu, naj dolg vrne. Pa sem seveda pisal.«

»Grofu?«

»Lahko bi bil. Za uslugo svojemu Judežu. Pa Defacis ni take žlahte. Njemu samemu sem pisal, glej. Veš, da se je ustrašil.«

Defacisu v besedo se je tedaj hripavo zasmejal Gradnik.

»Vidiš,« je dejal Defacis Petru, »Janez se že smeje. Tako zabavna bo zdaj ta resnična zgodba, ki zlasti on prav dobro zanjo ve. On pa rajni Kavčič na Ljubinj, ki je njega teto za ženo vzel.«

»Umem,« misli Golja. »V dveh sta bila pri Gradniku, brat pa sestra. Ona se je možila na Ljubinj, on je šel h Kragulju na Modrejce po nevesto. Prvo je dojila Petra, potem je pa Janeza imela. Zato se imata fanta rada.«

Defacis pripoveduje:

»Prav tisti dan je bilo, tako čudno se je naključilo, ko je prišel k ženi v pikastem plašču na pósito iskat tisti Kavčič. Nesrečo je imel pri živini, pa res ni

Ilustriral Klavdij Palčič

vedel kam drugam. Dobi denar, hoče iti pa vidi, da prihaja tolminski sodnik. Kaj bi se srečeval z njim! Potuhne se v veži, oni pride, zapre vrata, da Kavčič ne more ven. Pa je tako seveda, hočeš nočeš, vse slišal, kaj je rekel v izbi sodnik in kaj je rekla baba. Pozneje je neprevidno golsnil o tem pa je zato svoje dobil. Saj veste, kako je bilo z njim. V Tolminski je umrl.«

»Pa sodnik?« vprašuje Duša. »Babi, jeli, je vzel s silo tiste potvorjene zadolžnice?«

»Hotel je pač, pa ni našel,« je povedal Defacis. »Ne da bi kaj opravil, je odšel. Proti večeru pa je bajta gorela in baba v njej.«

»Pa tisti papir?«

»Ne! Tisti papir je bil vzel nekdo drug,« se hahlja Defacis. »Vprašaj Janeza, on ve, kako.«

»On sam,« odgovori Duša veselo.

»Lej, kako vse dobro vesta. Pa bi bila še to vedela, da se ne praskajta, kjer vaju nič ne srbi. Ali je bilo treba tega? Če je Janez že babo potegnil osmojeno iz ognja, vsaj po papirju naj se ne bi bil polakomnil, duša študirana, ki je prebrati znal, ko mu je žena dala, naj grofu nese.«

»Nisem nesel,« deje Gradnik.

»Nisi, pa bi bil.«

»Nisem umirajoči obljubil.«

»Lej, saj to ni bilo prav. Ne praskaj se, kjer te ne srbi. Sodnika in birača si brez potrebe poklical nad glavo, da so te pojali. Pa to povedja vidva!«

»Bledem,« zopet verjame Golja v svoji bolezn. »To vse je tako strašno čudno, da nikoli res ni moglo biti.« In res je kaj čudna povest, ki jo zdaj na svoj način dopovedujeta Peter in Janez, kakor da ne govorita o sebi.

»Za tisto pismo so pojali fanta, da je skoraj iz uma prišel.«

»Ni, Peter!«

»Skoraj, sem rekel, Janez. Saj mu je še mati, ki je videla, kako ga tepo.«

»Bog ji vrni za bolečine. Prestala je.«

»Pisma pa niso ujeli.«

»Niso.«

»Je le prav, da so včasih birači, ki nedolžnega človeka ženo, žejni, pa stopijo v krčmo k Matku...«

»Pa da ima Matko hčer Tino z usmiljenim srcem, ki da jetniku piti, pa ji na uho pove, naj mu vzame klobuk in ga skrije.«

»In dekle res skrije klobuk pa pismo v njem...«

»In nato pravdač pismo dobi...«

»Defacis...«

»Pa ga lepo prepiše in prepis sodniku pošlje, da bo vedel, kako stoje reči, pa naj ga lepo v miru pusti. Amen,« je zaključil Defacis.

Vsi trije so se zasmejali in Golja je bil zopet uverjen, da blede. Kako bi se smejati mogli pri tako žalostni zadevi.

»Ni še amen. Je še to, kar je Janez prestal,« je dejal tedaj Peter.

»Kako ga je zlasti neki Bandel pojalt?« je poizvedoval Defacis.

»Pojal in ubijal. Kakor je tedaj služil tolminskega sodnika.«

»Galjot! Lepo je vračal, da se je najedel in napil, kakdarkoli je šel skozi Čiginj.«

»Znan je bil v hiši že po očetu, za domačo hčerjo je gledal, ki ga ni marala pa šla h Kavčiču na Ljubinj.«

»Pa se je nad njenim nečakom znesel.«

»Pa je bogat, ima hišo...«

»Podrli so mu jo...«

»Živi pa le.«

»Naj živi, pravdač! Naše pravde ni več,« zastoče bolno Duša.

Šime Golja na peči je medtem nekam prebolel. Dvignil se je in pogledal po sobi. Medla jutranja luč se je začela svetlikati skozi okno. Oni trije, ki so bili z njim v sobi in kramljali, so bili utihnili. Golja jim išče v obraze, pa jih komaj ugane, kdo so. Potem vzdihne in deje:

»Kakor otroci ste govorili vso noč.«

»Kaj ti v glavo ne pade,« odvrne Duša. »Mi pa otroci. Puntarji pač. Le to je, da do danes nismo vedeli čemu se pravzaprav vojskujemo. Zdaj si čul pa veš. Za tvoj papir? Haha! Za pravico Tolmincev? Pojdi no. Za pravljico, ki si jo čul.«

Blodno se smeje:

»Poglejmo še, zakaj so se puntali drugi. Tinče na Stopcu? Ker mu žena ni pustila. Podgornik v Čepovanu? Ker mu branila ni. Andrej s Pečin? Ker so mu bukve tako rekle. Štefan, njegov brat? Ker bukvam bratovim ni verjel. Pilkar Lapajne? Bog z njim, zaradi Tonina. Grahovski Golja? Ker ga je za staro izdajstvo le pekla vest. Lovrenc Kragulj? Za očeta, ki je nož vrgel v Sočo. Kobal? Saj vidite. Za otroka. Kdo ve še kaj? Anže Rink? Ker je dobil šest goldinarjev puntarskega groša...«

Gradnik je planil kvišku.

»Puntarskega groša, si dejal?«

»Sem dejal,« gleda začudeno Duša. Defacis je zaspal in vleče glasno smrče sape vase.

»Pa si prej rekel, da zdaj punta ni več. Bo, še bo! Saj imajo groš. Če se je Anže za denar, se bodo drugi tudi.«

Duša se smeje. Golja na peči vzdihne.

»Nič nimamo. Šestnajst grošev hrani Tinče na Stopcu.«

»Pa drugo?«

»Drugo?« meni bridko Duša. »Saj smo zapili prvi dan. Kar pa je ostalo, je pobral pilkar Lapajne.«

Gradnik se je sesedel na klop. Bil je bolj bolan kot Duša ali pa Šime Golja...

Tedaj se je zunaj zdanilo. Duša je pokazal na spečega Defacisa in dejal:

»Glejte Jakoba! Rekel je, da nam bo o svojem maščevanju pravljice povedal, pa je zdaj nit izgubil in dreto vleče.«

»Šest mesecev sem oblačil in ogrinjal vsako noč pikasti plašč pa hodil rajnemu sodniku o polnoči na vrt. Tako sem se odvadil spati ponoči, pa zadremeljem šele, ko se zdani.«

Položil je zopet glavo na mizo in spal pri priči.

V sobi je bilo tiho kakor v ječi...

A zadnje to še ni bilo. Može, ki so prenočevali pri Kobalu, se še niso bili vsi otresli spanja in omami po pijači, ko jih je vzdramil šum s ceste. Od Ušnika doli je bilo čuti pesem. Odmevala je čudno nesoglasno in neubrano v čudovito lepo jutro. Do dve sto mož s puškami in sabljami je prihajalo. Streljali so v zrak, vpili in peli, kakor da gredo na svatbo. Gostje pri Kobalu so stopili na cesto in strmeli.

»Vojska vdovcev,« so vpili oni drugi. »Ste mislili, da ne bomo zvesti? Ali nismo križa naredili? Nad Gorico! Bog nam bo pomagal ali pa hudič.«

Andrej Laharnar se je bridko nasmehnil in zamrmral:

»Zvesti, dokler se ne strezni-jo.«

Iskal je za njim, ki jih vodi. Videl je mesarja Melinca in je verjel, da je on tisti. Pa je tedaj zaklical nekdo drug:

»Naprej, mozej!«

Andrej je osupnil. Zaklical je Štefan, njegov brat. Ni bil pijan.

»Hitimo,« je pokimal Andreju, »da se še pravi čas združimo s Čepovanci.«

»Pa Nemci?« je vprašal Andrej, »ki čez Cerčno gredo?«

»Kakšni Nemci?« se je čudil Štefan.

»V Gorico,« je tedaj prikimal tudi Andrej...

Vojaki

Ura je udarila polnoči, ko so se razlezli na trgu sredi Kanala zamolkli koraki Kanalcem povsem nepoznane čete. Nekdo je pogledal skozi okno in se hudo prestrašil ob toliki množici ljudi. Umiril se je, ko je videl, da grejo tiho svojo pot.

»Kdo pa ste?« je vprašal.

Nihče mu ni odgovoril. Za strnjeno četo je šlo posebe pet ljudi.

»Kdo pa ste?« je zopet vprašal Kanalec.

»Vojska tolminskih vdovcev,« je odgovoril nekdo iz pešajočih.

»Kam pa greste?«

»Nad Hrvate!«

»Nad Hrvate?« je vzkliknil začudeno in plaho Kanalec. »Ljudje, ne hodite! Ne dražite jih!«

(se nadaljuje)

Na dirki v Coneglianu
Rus Pulnikov
ugnal azzurre

CONEGLIANO — V sosednji deželi se je začel triptih kolesarskih dirk za določitev italijanskih reprezentantov za bližnje cestno SP. Zmagal je Rus Pulnikov pred Britancem Millarjem, vendar pa azzurri niso razočarali selektorja reprezentance Martinija, saj so bili zelo prizadevni in so sodelovali pri vseh pomembnejših poskusih ubega. Posebno uspešna sta bila Chioccioli in Fondriest, za katera je bila sezona doslej precej nespodbudna. Kolesarji so se v Coneglianu pomerili na 21,5 km dolgi progi, ki so jo prevozili osemkrat. Z močmi niso štedili, saj so vozili s povprečno hitorstjo 42 km na uro.

Vrstni red: 1. Pulnikov (Rus); 2. Millar (VB); 3. Čmile (Rus) po 30 sek.; 4. Fondriest (It); 5. Da Silva (Por); 6. Armstrong (ZDA); 7. Zamana (Pol); 8. Gonzales (Kol); 9. Varietti (It) po 2:00; itd.

Druga preizkušnja bo danes v kraju Marostica, tretja pa jutri v Bardolinu.

Stefanel v Izraelu
z Američanom
N. Colemanom

Košarkarji Stefanela so sinoči odpotovali v Tel Aviv, kjer bodo od danes do petka nastopali na močnem turnirju, na katerem bodo igrali še Phonola Caserta, Makabi Tel Aviv in Hapoel Gali Elyon.

Tržaški prvoligaš je še brez drugega tujca (zapletlo se je tudi s Kimblejem), zato pa je začasno najel Američana Norrisa Colemana, ki igra na položaju krila.

V uvodnem kolu nogometne C lige
Triestina je v Comu
res prijetno presenetila

Po nedeljski spodbudni zmagi v uvodni prvenstveni tekmi v Comu se bo število abonentov pri Triestini pred prvim domačim nastopom proti Alessandrii bržkone še povečalo, čeprav se je za celoleten ogled tekem tržaškega tretjeligaša že zdaj odločilo štiri tisoč navijačev, ki so jih nemara privabile izjemno ugodne cene izkaznic, pa tudi dejstvo, da bo od oktobra dalje na razpolago veliko bolj udoben stadion Rocco.

Če pomislimo na nekatere dosedanje predprvenstvene nastope Perottijevega moštva in pa na nepričakovano izločitev iz pokalnega tekmovanja, je uspeh proti Comu malodane senzacija. Zanimivo pa je tudi, da so Tržačani obe točki dosegli razmeroma brez težav, saj gostitelji niso bili kdove kako nevarni. Vrtar Tržačanov Facciolo je imel res več dela od svojega kolege v vratih Coma, toda vsa tveganja so bila v sprejemljivih mejah. Ko pa je Marino v svojem kazenskem prostoru igral z roko in je sodnik pokazal na belo točko, Marino ni zamudil priložnosti in najstrožje kazni tudi spremenil v gol. Po zadetku je Como pritisnil, bližje голу pa so bili z nasprotnimi napadi Tržačani.

COMO - TRIESTINA 0:1
STRELEC: Marino v 52. min. (11-m)

TRIESTINA: Facciolo, Tangorra, Milanese, Conca, Cerone, Arrigoni, Marino (Bressi od 85. min.), Terraciano, Mezzini, Bianchi (Danelutti od 46. min.), Labardi. 12 Brunner, 13 Cossaro, 16 Panero.

OSTALI IZIDI 1. KOLA: Alessandria - Pro Sesto 0:0, Chievo - Carrarese 0:2, Empoli - Palazzolo 1:1, Lefte - Carpi 0:1, Massese - Arezzo 1:0, Siena - Vicenza 0:0, Spezia - Ravenna 1:1, Vis Pesaro - Sambenedettese 0:1.

PRIHODNJE KOLO: Arezzo - Vis Pesaro, Carpi - Massese, Carrarese -

Como, Palazzolo - Siena, Pro Sesto - Empoli, Ravenna - Chievo, Sambenedettese - Lefte, Triestina - Alessandria, Vicenza - Spezia.

Milanu italijanski
superpokal

Milan si je zagotovil prvo trofejo letošnje sezone. V tekmi s Parma za italijanski superpokal (na njej se pomerita prvak in zmagovalac italijanskega pokala) je namreč v Milanu pred 30.000 gledalci zmagal z 2:1. Tekma je bila izenačena in privlačna, izidi pa bi bil lahko tudi drugačen. Van Basten je povedel že v 14. minuti, ko je v mrežo preusmeril zgrešen strel Papina. Pred koncem polčasa je Melli izenačil po enajstmetrovki, ki jo je zakrivil Milanov vratar Antonioli, odločilni gol pa je v 70. minuti dosegel Massaro. Zanimivo je, da je Milan končal tekmo z enim samim tujcem (Van Bastnom), čeprav jih ima v moštvu na pretek.

Z zračno puško
Debevcu bron

MUNCHEN — Slovenski strelec Rajmund Debevc je finalno tekmovanje za svetovni pokal sklenil z osvojitvijo še ene kolajne. Po sijajni soboti, ko je z MK puško v trojnem položaju zasedel 1. mesto s štirimi svetovnimi rekordi, je v nedeljo z zračno puško izdatni beri dodal še bron. V rednem delu tekmovanja je bil najboljši Nemec Hirschvogel, Debevc pa je bil drugi. Po finalni seriji pa je zmaga pripadla Francozu Badiouju, Hirschvogel je zmagal srebro, Debev pa je zdrsnil na tretje mesto.

O tem, kako izjemno uspešen pa je bil Debevc v soboto, pove tudi podatek, da je dosegel skupno 1287,9 točk, kar je dvajset točk več, kot jih je na OI v Barceloni dosegel zmagovalac Petikjan iz SND.

V Padovi rekord
Sergeja Bubke

PADOVA — Sergej Bubka je na atletskem mitingu v Padovi osrečil prireditelje s svojim enaintridesetim svetovnim rekordom v skoku s palico. Letvico je preskočil na višini 6,12 m in prejšnjo znamko (kot je zanj običajno) izboljšal za en centimeter, hkrati pa izenačil lasten dvoranski rekord. Veliki porazenec z olimpijskih iger v Barceloni se je tako oddolžil navijačem, za svoj podvig pa je poleg honorarja dobil še 30 tisoč dolarjev posebne nagrade.

Na VN Belgije uspeh Nemcev po 17 letih
Schumacher prvič

FRANCORCHAMPS — Nemec Michael Schumacher je na avtomobilističnih dirkah za SP v formuli ena dosegel svojo prvo zmago. Podvig mu je uspel v Belgiji na dirkališču v Spa, kjer je pred enim letom debitiral in si že po nekaj dirkah prislužil naziv najboljšega mladega pilota v svetu bolidov (ima namreč še 23 let). To je bil obenem prvi uspeh nemškega dirkača, odkar je Jochen Mass zmagal na veliki nagradi Španije leta 1975. Za hišo Benetton pa je bila to druga zmaga v formuli ena po uspehu Piqueta v Kanadi leta 1991.

Schumacher (na sliki desno) je na nedeljski dirki povedel v 34. krogu, ko je z dobro premišljeno strategijo med vsemi najbolje izkoristil postanek za zamenjavo gum zaradi posušitve mokre proge, česar pa ni moglo trditi za prvaka Senno, ki je ubral precej čudno taktiko. Mansell, ki si je že zagotovil naslov letošnjega prvaka, je na cilj prispel kot drugi, tretji pa je bil Patrese, ki je znovala vozil v senci svojega tovariša in je bil zato na zmagovalnem odru vidno nejevoljen. Z razpletom so vsekar pri Williamsu-renault nad vse zadovoljni, saj so si v Belgiji zagotovili tudi že naslov med konstruktorji.

Ferrarijevec Alesi je obetavno pričel, a se je zapletel v trčenje z Mansellom in odstopil.

VRSTNI RED V SPAJU: 1. Schumacher (Nem) benetton 1:36,10; 2. Mansell (VB) williams-renault po 36,9; 3. Patrese (It) williams-renault 43,8; 4. Brundle (VB) benetton-ford 46,0; 5. Senna (Br) mclaren-honda 1:08,3; 6. Hakkinen (Fin) lotus-ford 1:10,0.

LESTVICA ZA SP: 1. Mansell (VB) 98 točk, 2. Patrese (It) 44, 3. Scumacher (Nem) 43, 4. Senna (Br) 36, 5. Berger (Av) 24, 6. Brudle (VB) 21, 7. Alesi (Fr) 13.

LESTVICA HIŠ: Williams 142 točk, 2. Benetton 64, 3. McLaren 60, 4. Ferrari 16, 5. Lotus 11, 6. Footwork 5.

Lancia že prvak

JYVASKYA — Na rallyju tisočeri jezer za SP je zmagal Francoz Auriol, s čimer si je njegov team Lancia z nezamenljivo iniačno delte vnovič zagotovil naslov prvaka med konstruktorji.

VRSTNI RED: Auriol (Fr) lancia delta; 2. Kankkunen (Fin) lancia delta po 40 sek.; 3. Alen (toyota) po 1:59.

ZA SP PILOTOV: Auriol (Fr) 100 točk; 2. sainz (Šp) 92; 3. Kankkunen (Fin) 77.

Pred tekmo v Estoniji Ljubljancani odlični v domačem prvenstvu
Forma Olimpije obeta

Slovenski nogometni prvoligaši so odigrali 3. kolo, v katerem je največ pozornosti veljajo ljubljanskemu mestnemu derbiju med Šoškičev Ljubljano in Pertičev Olimpijo. Končni izid je bil kar 5:1 za prvaka, toda razplet tekme je bil veliko bolj razburljiv kot bi lahko sklepali po izidu.

Še ob odmoru je Ljubljana z golom nekdanjega Olimpijca Vlada Miloševića vodila z 1:0, Šoškarji pa so se pritoževali, da jih je sodnik Frece prikrajšal še za očitno enajstmetrovko. V nadaljevanju pa se je Olimpiji odprlo, še zlasti potem ko je Ljubljana zaradi izključitve Zadravca ostala z 10 igralci, popustil pa je tudi šišenski motor Dinko Vrabac. Topić, Zulič, Benedjčić, Da Vrabac in Ubavič so bili strelci Olimpijinih golov, Šiškarji pa so imeli po tekmi vtis, da jih je sodnik okradel. Za Olimpijo je bila to generalna pred povratno tekmo z Noro v Tallinu, v kateri bodo branili tri gole prednosti. Bržkone Ljubljancanom prvo kolo pokala prvakov z Milanom ne more uiti, forma Olimpije to zanesljivo obeta.

Maribor bo v sredo igral povratno tekmo s Hamrunom v pokalu pokalnih prvakov, branil pa bo prednost 4:0. Tudi za vijoličaste je prvo kolo in tekma z madridskim Athleticom tako rekoč rezervirana, čeprav je

bilo v generalki Mariborčanov v Beltincih s Potrošnikom le 2:2. Strelca za Maribor sta bila Hajzer in Bakula, mariborski trener Bloudek pa je bil po tekmi še kar zadovoljen, saj je zastavil defenzivno taktiko, s kakršno bodo vijoličasti igrali tudi na Malti.

Velika senzacija pa se je zgodila v Izoli. Eden izmed glavnih outsiderjev, velenjski Rudar je namreč silno presenetljivo zmagal z golom Omerovića. Po uvodni tekmi s Steklarjem (3:3) je bil to že drugi spodrslija Izolanov doma, več kot očitno pa je, da bo spremenjeno moštvo Izole bolje kot doma igralo v gosteh, saj je z Rudonjo dobilo odličnega igralca za nasprotno napade. Izolski navijači se bodo z uspehi v gosteh težje sprijaznili, zato bo moral trener Marjon najti tudi rezervni način igre, ki bo prinašal točke doma. Drugi obalni ligaš Koper je v Novem mestu osvojil točko, toda zaslužil je ni, kajti tekma je vseh 90 minut potekala le na polovici Koprčanov. Goričani so doma z 1:2 izgubili z Nafto, ki je za zdaj »hit« prvenstva, rezultat pa je povsem pravičen. Tudi odlični goriški vratar Zupan ni mogel rešiti točke.

Zanimiv je bil tudi mali ljubljanski derbi, v katerem je Svoboda z golom Šiljka premagala Slovana, ki

so ga uvrščali med glavne favorite, zdaj pa je še brez točke. Slovanu pa se tudi v 4. kolu ne obeta nič dobrega, kajti na Kodeljevo prihaja Izola. To bo nedvomno derbi kola, prava poslastica pa se obeta tudi v Murski Soboti, kjer bo Mura gostila Oblakova Živila. Ti dve moštvi sta se izkazali tudi tokrat, Gorenjci so povsem zasenčili Steklarja, Prekmurci pa v Celju Celjane. Zaradi sobotne velike pasje prireditve v Šiški bo tekma med Ljubljano in Svobodo že v sredo.

REZULTATI 3. KOLA: Potrošnik - Maribor Branik 2:2 (1:1), SCT Olimpija - Ljubljana 5:1 (0:1), SAOP Gorica - Nafta 1:2 (0:1), Studio D - Koper 0:0, Svoboda - Slovan Mavrica 1:0 (1:0), Belvedur Izola - Rudar 0:1 (0:1), Publikum - Mura 0:1 (0:0), Živila Naklo - Steklar 3:0 (1:0), Elektrolemt Zagorje - Železničar 3:1 (3:0).

VRSTNI RED: SCT Olimpija 6, Nafta in Mura 5, Maribor, Ljubljana, Zagorje, Koper, Rudar 4, Naklo, Publikum Studio D 3, Izola, Steklar, Svoboda 2, Železničar, Gorica, Potrošnik 1, Slovan 0.

PARI PRIHODNJEGA KOLA (6. t.m.): Nafta-Železničar, Steklar-Zgorje, Mura-Naklo, Rudar-Publikum, Slovan-Izola, Ljubljana 1-Svoboda, Koper-Olimpija, Maribor-Studio D, Gorica-Potrošnik.

totip		
1. —	1. Nastro Azzurro	2
	2. Nelson Pan	X
2. —	1. Lisidoro	X
	2. Ispano d'Assia	X
3. —	1. Myolas	2
	2. Must Go	2
4. —	1. Muhammad Ali	1
	2. Mousse Lg	2
5. —	1. Miraforte	X
	2. Lasental	2
6. —	1. Magnolia Db	2
	2. Mogannon	2
KVOTE		
12 (73 dobitnikov)	8.009.000 lir	
11 (1415 dobitnikov)	418.000 lir	
10 (11722 dobitnikov)	49.000 lir	

PRIHODNJI STOLPEC TOTOCALCIO: Atalanta - Parma, Cagliari - Juventus, Fiorentina - Genoa, Milan - Foggia, Napoli - Brescia, Roma - Pescara, Sampdoria - Lazio, Torino - Ancona, Udinese - Inter, Cesena - Cremonese, Monza - Bari, Reggiana - Verona, Taranto - Pisa

totocalcio		
Alessandria - Pro Sesto	X	
Como - Triestina	2	
Empoli - Palazzolo	X	
Massese - Arezzo	1	
Siena - Vicenza	X	
Spezia - Ravenna	X	
Vis Pesaro - Sambenedettese	2	
Barletta - Chieti	1	
Catania - Avellino	1	
Giarre - Perugia	1	
Lodigiani - Palermo	1	
Messina - Casertana	2	
Salernitana - Siracusa	X	
KVOTE		
13 (1 dobitnik)	2.953.980.800 lir	
12 (76 dobitnikov)	38.868.000 lir	

Plavalni maraton v Portorožu
Celjan najhitrejši

PORTOROŽ — Na 5. mednarodnem plavalnem maratonu, ki je veljal za prvo odprto prvenstvo Slovenije v daljinskem plavanju, je nastopilo na 5 km dolgi progi 36 plavalcev in plavalcev iz osmih klubov Italije, Avstrije in Slovenije. Zmagal je Celjan Dejan Tešovič, ki je kar za 5 minut izboljšal rekord s časom 55:39. Drugi je bil Sorini iz Pordenona, tretji pa Nace Majcen iz Ljubljane. Najboljša plavalka je bila Salvailaio, prav tako iz Pordenona, ki je priplaval absolutno kot četrta na cilj, naslov slovenske prvakinje pa je osvojila Kranjčanka Jamnik. Domači plavalec, sicer najhitrejši v Sloveniji Robi Zekanovič je bil sedmi. (Kreft)

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 5.000 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Žiro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/77360; Fax 067/72441.

Oglaš: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povisek 20%; mali oglaš 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

torek, 1. septembra 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Drevi začetek nogometnega turnirja na Proseku Primorje - Gaja

Drevi se bo v organizaciji ŠD Primorje začel nogometni turnir za memorial bratov Husu, na katerem nastopa osem ekip, in sicer: San Marco, Vesna, Primorec, Gaja, Breg, zarja, Kras in seveda Primorje. Turnir, ki bo v prvem delu po izločilnem sistemu, je že več let osrednja nogometna predprvenstvena prireditel. Vsak večer se namreč zbere ob robu proseškega igrišča večje število nogometnih privržencev.

Na otvoritvenem srečanju se bosta drevi ob 20.30 pomerila domače Primorje in padriško-gropajska Gaja. Jutri pa bo na vrsti tekma med Vesno in Primorcem.

Na sliki D. Križmančiča nogometaši Zarje, ki se pripravljajo na prvenstvo in na »proseški turnir«. Igrali bodo namreč v petek proti Krasu.

Na tekmi s Kraškim zidarjem v okviru občinskega praznika v Sežani Tesna zmaga Jadrana TKB

KRAŠKI ZIDAR - JADRAN TKB 79:81 (37:48)

KRAŠKI ZIDAR SEŽANA: Julita, Uranjek 7, Suvorov 4, Muha 11 (1:4), G. Mihelj 6, kvačič, Strand 13 (6:6), Ozbič, Kobe 17 (7:8), Kralj 8, S. Mihelj 5 (1:2), Sory 8 (2:2); trener Igro meden.

JADRAN TKB: Crisma 8, Oberdan 2, Čuk 10, Milič 2, Starc 5, Rebul 12 (2:2), Merlin 10 (2:2), Rauber 23, Smotlak 9 (1:2), Pettiroso; trener Janez Drvarič.

SODNIKA: Dautovič in Štrekelj. PM: Kraški zidar 16:20, Jadran 5:6. TRI TOČKE: Strnad 1, Uranjek 1; Rauber 3, Starc 1.

V okviru občinskega praznika v Sežani sta Kraški zidar in Jadran TKB igrala prijateljsko tekmo. Kot prva, ki je bila pred tednom prav tako v Sežani, je bila tudi nedeljska izredno izenačena. Še so na prvi Sežanci zmagali s tremi točkami, so bili tokrat uspešni jadrancovi, čeprav z dvema točkama.

V prvem polčasu so bili jadrancovi boljši in si v 14. minuti priigrali 8 točk prednosti, ki so jo nato povečali na 11 točk ob izteku polčasa. V tem delu se je naša ekipa predvsem izkazala po dobri obrambi in učinkovitih protinapadih.

Drugi del se je začel ob siloviti reakciji Sežancev, ki so v 29. min. celo povedli s točko (59:58). Ekipi sta se nato menjavali v vodstvu vse do poslednje minute, ko so domači-

ni vodili z dvema točkama prednosti (79:77), nakar pa so jadrancovi še z boljšo obrambo onemogočili poslednja napada gostiteljev, z Merlinom in Smotlakom dosegli štiri točke ter tudi zmagali.

Za obe ekipi je bila nedeljska še kako koristna, saj je bila to prava predprvenstvena tekma med enakovrednima postavama. Jadransko moštvo je sicer nastopilo z okrnjeno

postavo, saj sta še vedno odsotna poškodovana David Pregarc in Martin Pertot, iz tekme v tekmo pa je videti napredek, kar je seveda sad dobrega in temeljitega dela. (A.V.)

Na sliki M. Magajne trije jadrancovi (med prvenstven tekmo C lige proti Servolane); Merlin (z žogo), Čuk in Smotlak, ki so bili med protagonisti nedeljske zmage v Sežani.

Na nedeljski preizkušnji za italijanski pokal v Oderzu v skirokanju Mladina Resco spet dosegla velik uspeh

Mladina Resco je na nedeljski rolkarski tekmi v Oderzu spet dosegla velik uspeh. Kot je bilo pričakovati, so se predvsem izkazali mladi predstavniki našega društva.

Čeprav je bilo zaradi deževnega vremena cestišče spolzko, so se naši prav dobro znašli. Matej Bogatec je med začetnicami osvojila prvo mesto. Mateja je sicer malo pred ciljem padla, imela pa je tako prednost, da je vseeno kot prva prirolakala skozi cilj. Dobra je bila tudi Jelka bogatec s četrtem mestom.

V svoji kategoriji (najmlajših) je zmagal tudi David Bogatec, ki je imel še olajšano nalogo, saj na tekmi ni bilo njegovega najnevarnejšeg tekmeča Siegla, ki tudi vodi na skupni lestvici za italijanski pokal.

Zelo prijetno pa je presenetil Jan Prinčič, ki je letos prvič stopil na zmagovalni oder. Osvojil je namreč tretje mesto. Pri tem tekmovalcu se je še kako poznal sad trdega dela na pripravah. Ugodno pa je presenetila tudi Tatjana Kobau, ki je osvojila 2. mesto.

Dobro se je obnesel pri članih Gianni Rupil z devetim mestom. Naj omenimo, da so pri članih prvič uvedli nov sistem tekmoovanja, to je tekmo na kronometer.

Mladina Resco je tudi posegla po prvem mestu na ekipni lestvici, tako da je bilo slavlje naših v Oderzu skoraj popolno.

VRSTNI RED

ZAČETNIKI (4 km): 1. Peraro (Bassano) 11'44"6; 2. Toaldo (Bassano) 11'46"9; 3. Jan Prinčič 11'48"6; 4.

Edoardo Di Felice 12'04"6; 5. Ivo Lachi 12'11"2; 7. Jara Košuta (vsi Mladina Resco) 13'05"0.

ZAČETNICE (4 km): 1. Mateja Bogatec (Mladina Resco) 13'02"7; 2. Rigoni (Bassano) 13'06"0; 3. Scanduzzi (Montebelluna) 13'08"3; 4. Jelka Bogatec (Mladina Resco) 13'44"3.

Danes v Kulturnem domu pričetek vadbe gimnastičnega odseka ŠZ Dom

Danes se bodo v goriški telovadnici Kulturnega doma pričeli treningi orodne telovadbe in športne ritmične gimnastike sekcije ŠZ Dom iz Gorice. Kar zadeva orodno telovadbo, naj povemo, da je v sekciji trenutno vpisanih že 15 dečkov in deklic, ki bodo teh deset dni pred pričetkom pouka trenirali dvakrat tedensko. Trenerja skupine bosta Dušan Furlan, mednarodni sodnik in olimpijec, ter Miloš Figelj, bivši mladinski prvak. Ob njiju bo še pomočnik Marko Batistič.

Več kot 15 je tudi že deklet skupine za športno ritmično gimnastiko, ki jih bosta vodili trenerki Mija in Damijana Češut ter asistentki Mikela Korečič in Xenia Gugliatti. Dekleta se bodo v teh dneh srečala vsak dan in vadila ob glasbi z žogo, kolebnico, kiji, trakom in obročem, in pa baletne prvine, prvine izraznega plesa ter koreografije.

(DAMY)

Zato bo vadba ŠRG tudi v baletni sobi Kulturnega doma.

Obe skupini pa se, poleg treningov, pripravljata tudi na nastope in akademije. Kot nam je povedala načelnica sekcije ŠG in ŠRG Mija Češut, bodo fantje in dekleta tekmovali v okviru italijanske gimnastične federacije, kakor tudi na tekmovanjih v Sloveniji. Ob tem pa bodo pripravili daljši program, ki ga bodo ob sklenitvi sezone izvedli na slavnostni akademiji ob 30-letnici ustanovitve ŠZ Dom, v upanju, da bi bili tako telovadnica kot dvorana Kulturnega doma pravočasno usposobljeni za delo.

Vse starše, ki želijo, da bi njihovi malčki sodelovali v tej sekciji, obveščamo, naj se od danes dalje zglasijo v telovadnici Kulturnega doma med urami vadbe od 15.30 do 17.00.

obvestila - obvestila

KOŠARKARSKA SEKCIJA ŠD POLET

spročja, da se je pričel tečaj minibasketa za fantke in deklice, ki so rojeni v letih od 1981 do 1986. Vadba je vsak dan na odprtem igrišču Prosvetnega doma na Opčinah (v primeru slabega vremena v telovadnici Pristaniških delavcev pri Brišičkih), kot sledi: od 14.45 do 15.45 za letnike 1986/85/84 in od 15.45 do 16.45 za letnike 1981/82/83. Tečaj vodi Andrej Vremec. Za vse informacije se lahko obrnete na Poletov sedež v Prosvetnem domu na Opčinah vsak dan, razen nedelje, od 10.30 do 13.00 (tel. 213403).

SK BRDINA

vabi na 1. kraški bike slalom, ki bo 13. septembra v Repnu pri nogometnem igrišču s pričetkom ob 10. uri. Vpisovanje bo 3. ter 4. septembra od 20. do 21. ure na sede-

žu kluba na Opčinah, Proseška ulica 131. Za informacije tel. na št. 212859 in 299573.

ŠZ BOR

obvešča vse tiste, ki se želijo udeležiti začetniškega namiznoteniskega tečaja ZSSDI v Zgoniku od 7. do 11. septembra (tečaj bo vsak dan od 9. do 17. ure, v ceno 70.000 lir tečajnine je vračunano tudi kosilo), da jim bo v primeru potrebe zagotovljen prevoz iz mesta v Zgonik in nazaj. Informacije od 17. do 20. ure v uradu ŠZ Bor (tel. 51377).

ŠK KRAS

ŽENSKI ROKOMETNI ODSEK obvešča, da bo prvi sestanek danes, 1. septembra, ob 19.30 v Športno-kulturnem centru v Zgoniku. Vabljeni so še zlasti nova zainteresirana dekleta. Za informacije tel. na št. 251005.

pismo uredništvu

Prejeli smo s prošnjo za objavo.

Odprto pismo predsedniku ZSSDI

S tem pismom Vas želimo seznaniti, da imamo resne in upravičene pomisleke glede pogodbe na mladinskem nogometnem področju, ki so jo podpisale zainteresirana društva v Bazovici (25. avgusta), kot je poročal PD dne 26. avgusta, pod pokroviteljstvom predstavnikov ZSSDI.

Sicer priznavamo svobodno in avtonomno odločitev društev, da se vežejo in sodelujejo s katerokoli drugim društvom, s katerim imajo skupne interese, sprašujemo pa se, zakaj je ZSSDI odobrilo to pogodbo, glede na to, da obstajajo tudi druga društva v okviru Združenja, ki se ukvarjajo z nogometom, katere ZSSDI sploh ni kontaktiralo, upoštevajoč, da bi le-ta lahko dala svoj doprinos z objekti, z mladino, s sodelavci in nudila tudi finančno pomoč? Morda zaradi tega, ker nimajo mladinskih ekip? Vse v redu! Kje pa so vse tiste obljube in prisoge o sodelovanju med društvi, ki nam polnijo usta ob vsakem sestanku ali občem zboru? Morda ZSSDI pozablja, da so nedavno vsa kraška slovenska društva imela uspešne mladinske ekipe, in vzroke zaradi katerih danes teh ekip ni več? Glede na podpisnike pogodbe, je razvidno, da so si društva okvorno razdelila tržaško področje na štiri pristojne cone: Vzhodni Kras, Zahodni Kras, dolinska občina, Trst. Kaj pa ostaja za ostala društva? Kako so v tem sporazumu upoštevali mladino, ki se ukvarja z nogometom in ki ne živi na področju delovanja zainteresiranih društev; in če so, katero bo njihovo bodoče matično društvo? Bomo priča ponovnim preprirom med društvi, ki se potegujejo za boljše in perspektivne mladince, zanemarijajo pa ostale? Za dopolnitev manjkajočih elementov pri sestavi ekipe bomo, kot je že običajno za nekatera društva, najeli neslovenske nogometaše. Z najemom enega samega takega igralca pa bi lahko krili ves proračuna društva, kot je Primorec?

Mar so v tej pogodbi točke, ki specifično obravnavajo gojenje mladinskih ekip in igralcev na športno-rekreacijsko ter družbeno rast slovensko zamejske mladine ali je to zgolj samo za selekcijo tehnično boljših elementov?

Mislimo, da je dolžnost predstavnikov ZSSDI, da glede tega sporazuma obvestijo ostale članice, ki gojijo nogomet na Tržaškem, ker je članek na PD preveč nejasen, in daje odgovornim, ki delujejo na nogometnem področju, preveč dvoumnih in »hudoobnih« misli, ki ne spodbujajo sodelovanja, kaj šele združevanja.

**PREDSEDNIK
ŠD PRIMOREC TREBČE
Bogdan Carli**